

GORENJSKI GLAS

LETO V. — ŠT. 47 — CENA DIN 6.—
KRANJ, DNE 22. NOVEMBRA 1952

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA GORENJSKO

Pred volitvami v ljudske odbore

Sestav kandidatnih list - izraz zrelosti delovnih ljudi

Po vsej Gorenjski so končani zbori volivcev, na katerih so izbrali kandidate za nove občinske in okrajne ljudske odbore. Vse tehnično delo je bilo dobro izvedeno, povsod so točno spoštovali zakonske roke, nikjer niso kršili zakonitosti. Udeležba na zborih volivcev je v kranjskem

večje od števila kmetov.

V obče je sestav kandidatnih list zadovoljiv in lepo izraža politično zrelost naših delovnih ljudi. Med 136 kandidati je v kranjskem okraju 29 delavcev, 20 žena, 94 komunistov. Domala vsi kandi-

delci odgovor, da tisti, ki ne sodelujejo v življenju svoje občine in ki ne bo podprli svojega ljudskega odbora, nima nič pričakovati od njega.

Za pretelke zborov volivcev je značilno, da so dosti razpravljali o občinskih programih, načrtih za gospodarski razvoj

Ukrepi za ohranitev gozdov

Zmanjšana sečnja - isti učinek

NE SAMO POMANJKANJE HLODOV NE, TEMVEČ TUDI NERACIONALNO ZAGANJE NA VENECIJANKAH NAM NAREKUJE, DA IZKORISTIMO PREDVSEM MODERNE ZAGARSKE OBRATE

Okrajni Gospodarski svet v Kranju je prejel od republiškega Gospodarskega sveta predlog družbenega načrta o sečnji v kranjskem okraju za prihodnje leto. Strokovnjaki so ugotovili, da bi morali po tem načrtu posekati več lesa kakor letos, čeprav je okvirni načrt Slovenije v primeri z letošnjim za eno četrtino manjši. Pri tem moramo upoštevati še dejstvo, da je bilo to zlmo v kranjskem okraju posekanih zaradi poškodb, ki jih je povzročal sneg, okrog 23.000 kubičnih metrov lesa več, kakor je določal načrt. Zaradi teh poškodb je proizvodna sposobnost gozdov za daljšo dobo (približno 15 do 20 let) močno oslabiljena, zlasti v ravninskih občinah Nako, Kranj, Predoslje, Senčur, Cerklje, Smlednik, Mavčiče in Zabnica. Okrajni Gospodarski svet zato meni, da ne more sprejeti načrta, ki bi presegal letni prirastek gozdov, in je izdelal protipredlog, po katerem naj bi posekali prihodnje leto manj lesa, zlasti jamskega, celuloznega in takega za drva. Bukovi tehnični sortimenti, kot na primer hloč za žago in bukova celuloza, pa naj bi popolnoma odpadli, ker bukovina v kranjskem okraju kakovostno ne ustreza tehničnim namenom.

ZARADI ŠNEGA SMO MORALI POSEKATI 23.000 m³ LESA NAD PLANOM

pristane na ta okrajni protipredlog, vprašanje še ni rešeno. Še vedno ostane odprto, kako preskrbeti zadostne količine lesa za domače žage in kako preprečiti čezmerno izkoriščanje gozdov s strani privatnikov. Od celotne potrošnje lesa v okraju odpade namreč na lastno potrošnjo kmečkih gospodarstev približno dobra polovica.

Vse žage v okraju (razen venecijank — žag samic) sežagajo lahko pri 3 urnem obratovanju 40.200 kubičnih metrov hlobovine. Od predvidenega poseka v letu 1953 pa bo na razpolago le 21.000 kubičnih metrov. Če temu pristojejo še zaloge hlobovine, ki bodo ob koncu letošnjega leta znašale okrog 16.500 kub. metrov, bo na razpolago vse hlobovine le 37.500 kubičnih metrov. To se pravi, da lesni obrati ne bodo mogli polno obratovati. Zato bo predvidoma treba ustaviti nekatere obrate ter prekiniti obratovanje za več mesecev na obratih v Skofji Loki in Trzliču.

OBRTUJE NAJ LE 16 SAMIC

Poleg žag s polnojarmeniki pa je v okraju še okoli 140 venecijank — žag samic. Gospodarski svet okraja predlaga, naj bi prihodnje leto obratovale le 16 samic, ki bi žagale les za potrebe kmečkih gospodarstev. Ob upoštevanju lokalnih potreb naj se zato v soglasju z občinami določi, katere samice bodo obratovale. V izjemnih primerih bi lahko žagali tudi za komercialne namene, toda le z dovoljenjem okraja.

Zakaj so potrebni ti ukrepi? Popolnoma jasno je, da bi bila kontrola vseh 140 samic praktično težko izvedljiva, temu, da je potrebna, pa ne more nihče oporekati. Takšen ukrep je torej nujen, če želimo rešiti naše gozdove pred ogromno škodo. To morda ne bi bilo potrebno, če bi bili privatniki — lastniki samic — toliko disciplinirani, da ne bi razen za potrebe kmetov žagali tudi v komercialne namene. Omejitev bodo lažje prenesli lastniki samic, ki jim je žaganje postranski zaslužek, kot pa žagarski obrati, ki bi vsled tega morali prenehati z obratovanjem in odpuštili delovno silo. Poleg tega je še en važnejši vzrok, ki govori temu v prid. Samice neracionalno izkoriščajo les, odpadek na teh primitivnih žagah je mnogo prevelik in veliko dragocenskega tehničnega lesa gre v izgubo. Če upoštevamo, da se izkorišča na modernih žagah s polnojarmeniki 65—70% okroglega lesa, na venecijankah pa komaj 55 do 60%, je vsakomur, ki gospodarsko misli, jasno, da rezati les na venecijankah pomeni les razmetavati. Na sodobnih žagah je mogoče izkoristiti tudi vse odpadke (krajnike, obrezline) in tehnične namene, medtem ko grede odpadki na venecijankah večinoma za kurjavo, kar je negospodarsko.

S temi ukrepi bo treba seznaniti občinske ljudske odbore, ker bodo le oni — če bodo dojel smisel in nujnost teh ukrepov — lahko učinkovito kontrolirali delo samic. Gospodarski svet okraja namerava v ta namen organizirati posvetovanja.

Volivci mesta Kranja!

Mestni odbor OF vas vabi na

PREDVOLILNO ZBOROVANJE

Ki bo v nedeljo, dne 23. novembra ob 10. uri dopoldne v kino dvoran. Sindikalnega doma.

Govoril bo ljudski poslanec tovariš TONE FAJFAR.

Frontovci, z udeležbo bomo potrdili, da razumemo veliki pomen predstojajočih volitev.

Mestni odbor OF Kranj

posameznih krajev. Razen v Cerkljah so že vsi občinski ljudski odbori izdelali programe razvoja in investicijske programe svojih občin. V prihodnjem letu bo ljudska oblast dajala prednost investicijam za zdravstvene in prosvetne ustanove, ki smo jih doslej zapostavljali zaradi stiske v denarju. Razen tega smatramo za svojo dolžnost do partizanskih krajev, da napravimo vse, kar je v naših močeh, da dvignemo njihovo kulturno, gospodarsko in prosvetno ravnanje.

V času pred volitvami in posledje je naša skupna naloga, prvenstveno pa vseh frontnih organizacij in komunistov, da še naprej volivcem razlagamo našo politiko in populariziramo najprimernejše kandidate.

Problemi pred volitvami

O novem sestavu okrajnih odborov

Ko bomo v prihodnje govorili o kranjskem ljudskem odboru, bomo ob splošnem predstavniskem telesu zamislili še svet proizvajalcev.

O svetih proizvajalcev pri okrajnih ljudskih odborih smo že nekajkrat pisali. Opažamo pa, da nekaterim ljudem ta »novotarija« še vedno ni povsem jasna, zato naj jo danes na kratko in čim bolj preprosto obrazložimo.

Dosedanje okrajne ljudske odbore so sestavljali samo odborniki, ki so jih izvolili volivci ne glede na to, koliko družbenega proizvoda ustvarjajo posamezne gospodarske skupine (kmetje, obrtniki, delavci itd.). Številke, ki jih je zbral okrajni ljudski odbor v Radovljici, povedo, da ustvarjajo v tem okraju družbenega proizvoda: I. skupina (industrija, gozdarstvo, stavbeništvo, promet in komunalna dejavnost) 90,5%, II. skupina (kmetijstvo) 5%, III. skupina (trgovina in gostinstvo) 2% in IV. skupina (obrtništvo) 2,5%. Vsak razsoden človek bo priznal, da je popolnoma pravično, če so ti neposredni proizvajalci zastopani sorazmerno tudi v ljudski oblasti, kjer bodo obnemem z odborniki, ki so bili izvoljeni na zborih volivcev, sodočevali o vseh važ-

nejših gospodarskih ukrepih okraja. Iz tega vidimo, da je bila izročitev podjetij v upravo delovnih kolektivom — kljub vsej svoji revolucionarnosti — le enostranska rešitev borbe delavskega razreda za popolno socialno in gospodarsko svobodo. Doslej so namreč s presežki njihovega dela razpolagali organi, v katerih neposredni proizvajalci niso bili zastopani vselej v pravem razmerju. Po zgoraj navedenih podatkih o udeležbi posameznih gospodarskih skupin pri ustvarjanju družbenega proizvoda bo imela pri okrajnem ljudskem odboru v Radovljici I. skupina 24, II., III. in IV. skupina pa po enega odbornika v svetu proizvajalcev.

Kadar bomo torej v bodoče govorili o kranjskem ljudskem odboru, bomo vedeli, da je ta sestavljen iz dveh teles ali organov, to je iz ljudskega odbora kot splošnega predstavnškega telesa ter iz sveta proizvajalcev, to je tistih ljudi, ki delajo neposredno v proizvodnji. To pa istočasno tudi pomeni, da bo sestav sveta proizvajalcev pri posameznih okrajnih ljudskih odborih različen. Odvisen bo od sestava in moči posameznih gospodarskih panog.

S PREDVOLILNO AGITACIJO JE TREBA NADALJEVATI

Positiven rezultat predvolilne agitacije je, da so v mnogih krajih zbori volivcev končno razvili svoje pravo življenje. Ta napredek je treba podpreti in zbre volivcev še nadalje mobilizirati za reševanje lokalnih problemov. Prav tako pa je treba začeti s popularizacijo najboljših kandidatov in vplivati na volivce. Tudi kandidati sami so dolžni iti med volivce in jim obrazložiti svoje načrte. Seveda pa pri tem ne smejo uganjati demagogije in obljubljati nemogočih stvari.

Ceprav je bila na zborih volivcev dobro obrazložena naša davčna politika, je še vedno dosti godrnjačev, ki kalijo predvolilno razpoloženje in sejejo malodušnost. To nas prepričuje, da se bo treba ponovno pogovoriti z volivci o davkih, kajti davki ne smejo biti vzrok abstinenca na volitvah. Naši uspehi na vseh področjih družbene dejavnosti so dovolj veliki, da zagotovijo udeležbo na volitvah, le popularizirati jih je treba. Množične organizacije v okraju Radovljica se zavedajo svoje dolžnosti in se temu primerno pripravljajo za nadaljnjo volilno agitacijo. Pripravljajo še vrsto predvolilnih zborovanj, sestankov in predavanj.

Vsi na volitve 7. decembra!

dati so res dobri in sposobni ljudje, kar pa seveda še ne pomeni, da bi v nekaterih občinah pri boljšem političnem delu ne bi našli še nekaj boljših. Ponokod so namreč frontne organizacije le premalo politično delale in precej zaostajajo za res dobri uspehi na Jezerškem, v Goričah, Zireh, Trzliču, v Seški dolini in drugod.

Vendar moramo poudariti, da prav nikjer nismo doživeli neuspeha. Le v Cerkljah kandidira za občinski ljudski odbor nekdo, ki ni član Ljudske fronte. V celoti je propadla kulaska parola, naj za odbornike izberejo nekatere vnete zagovornike izkoriščevalskih koristi velikih kmetov. Sovražniki socializma so tako slabotni in osamljeni, da jim ne pride niti na misel, da bi se organizirano uprli našim nazorom ali pa nastopili s svojim programom. Ne gre za nikakršno politično linijo. Le tu in tam je prišlo do posameznih klerikalno-kulaskih izpadov, n. pr. v Zabnici, katerih število je tako majhno, da jih niti omenjati ni vredno. Pa še do takih primerov je prišlo le zaradi tega, ker je naše politično delo počasno.

Določeni ideološki elementi si v svoji nemoči pred občo pozitivno javnega življenja prizadevajo doseči politično neobjavnost kmetov, zlasti v tistih krajih, kjer biva precej delavcev. Tem ljudem

pilnico. Sklenili so, da bodo v prihodnje onemogočili takšne malverzacije, kot je bila tista, ko je v zadrugi trgovini zmanjkalo 419.000 dinarjev. V Velovsem so na sestanku rajši govorili o umetnih gnojilih in močnih krmilih, kot o davkih.

So pa tudi kraji, kjer se zadrugi niso tako razgibali. V Smledniku je bil sestanek že dvakrat odložen zaradi pre-majhne udeležbe. V Kovorju sestanka niso niti sklicali, tako se zanimajo za zadrugištvo. Pravijo, da tam že od 30. septembra niso pregledali pošte.

V novi okrajni odbor v Radovljici kandidira le 5 žena, v občinske odbore pa 34

V okraju Radovljica so bili prejšnji teden zaključeni zbori volivcev in izvoljeni kandidati za nove občinske odbore in okrajni odbor. Po zaslugi množičnih organizacij, ki so zbre volivcev dobro pripravile, so le-ti potekali v najlepšem redu. Obiski so bili zadovoljivi skoraj v vseh krajih, razen v občinah Gorje in Zirovnica. Tu so mislili, da je dovolj pripelili na zid nekaj pozivov in volivci bodo drli vkup. Napaka, ki so jo s tem storili, jim je bila v podkup, zato so nato tembolj resno zagrabil za delo. Zelo dobre so bile priprave v Bohinjski Bistrici, na Bledu, Kranjski gori in v Begunjah. Občani so temeljito pretresali gospodarske načrte in jih s svojimi predlogi dopolnjevali. Nasprotno pa so v nekaterih občinah kar pozabili na gospodarske probleme in začeli takoj izbirati kandidate. To napako bodo morali popraviti še pred volitvami.

ZENE NISO DOVOLJ UPOŠTEVANE

Kandidati, ki so jih volivci izbrali, so povsod dobri in zaslužijo zaupanje. Spr-

IV. kongres AFŽ Slovenije

V Ljubljani je bil te dni IV. kongres Antifašistične fronte žena Slovenije. Kongresu je prisostvovalo 750 žena-delegatki iz vseh krajev Slovenije ter predstavnice žena iz Trsta, Koroške, Gorice in naših bratskih republik. Tovarišica Angelca Ocepova, predsednica Glavnega odbora Slovenije, je imela izrpen govor o vlogi žena v izgradnji socializma. Večji del svojega govora je posvetila vprašanju politične in kulturne vzgoje naših žena kot pogoj za tesnejše sodelovanje žena v javnem življenju ter ostro obsodila nazadnjaška naziranja o manjvrednosti žene. V diskusiji, ki je sledila,

je sodelovala tudi tovarišica Vida Tomšič, predsednica Centralnega odbora AFŽ Jugoslavije in med drugim predlagala, naj bi se AFŽ preimenovala v Socialistično zvezo žena Jugoslavije. Delegatke so njen predlog navdušeno podprle in sklenile predložiti preimenovanje kongresu žena Jugoslavije. Ob zaključku plodnega delovnega pogovora so žene izvolile novi 58-članski Glavni odbor. V odbor so izvoljene zasluže javne delavke Vida Tomšič, Lidija Sentjura, narodni heroj Albinca Hočvar-Mali, Angelca Ocep in druge.

VOLITVE V SVET PROIZVAJALCEV

Razgibani zbori združnikov v okraju Kranj

V kranjskem okraju bodo kmetje izvolili dva odbornika v sedemindesetčlanski svet proizvajalcev. Spričo močno razvite industrije primitivno in sorazmerno zaostalo kmetijstvo ne ustvarja tolikšen del družbenega proizvoda, da bi bilo lahko zastopano z večjim številom predstavnikov. Eden bo zastopal splošne kmetijske zadruge, drugi pa kmečke delovne zadruge. Oba bosta izvoljena na okrajnem zboru delegatov, ki jih prav zdaj določajo zadrugiški na svojih zborovanjih. Ti sestanki pa nimajo samo tega namena. Na njih se imajo zadrugiški dosti pogovoriti o gospodarskem napredku.

Pri Sv. Ani nad Trzličem so se zadrugiški na takem zborovanju odločili, da si zgrade zadrugiški dom. Ni jim potreben le v gospodarske namene, v njem bodo prenočišča za tujce. Takoj so pričeli s pripravami. Preskrbeli si bodo ves razpoložljiv material, tako da bodo spomladu že lahko pričeli z gradnjo. Na sestanku, kjer so bile zlasti dejavne žene, so brez oklevanja sklenili, da ves svoj dobiček, ki znaša več kot štiri milijone dinarjev, prenesejo v investicijski sklad.

Podobno je tudi drugod. V Češnjici pri Belezniških bodo organizirali predavanja o sadjarstvu in živinoreji. V Dražgošah se zanimajo za nova načela in pravilnik kmetijskih združev. Njihovemu sadjarstvu bosta gotovo precej pomagali narabni skroplilniki, ki jih bodo dobili brezplačno od Okrajne zveze kmetijskih združev. S sličnimi vprašanji se bavijo tudi v Cerkljah, Zalogu, Kokri itd. Na Visokem bi vsi radi orali z novim traktorjem, kupili bodo tudi motorno škro-

Ljudski poslanec med svojimi volivci

V četrtek, 13. novembra so imeli v Predosljah zbor volivcev, ki se ga je udeležil tudi ljudski poslanec tov. Tone Fajfar. Zbranim volivcem je govoril o najbolj perečih vprašanjih naše zunanje in notranje politike, posebno pa se je zadržal na težkočah, ki nam jih je prizadejala letošnja suša. Govoril je o skrbi ljudske oblasti, da vsemu prebivalstvu zagotovijo dovolj hrane, o davkih in socialnem zavarovanju. Poudaril je važnost splošnih kmetijskih združev za napredek našega poljedelstva.

V govoru, ki je sledil, je ljudski poslanec odgovarjal na številna vprašanja 120 prisotnih volivcev in zlasti grajal preživel miselnost, da le kmetje vzdržujejo ljudsko blaginjo. Poudaril je vlogo delavstva v tistih krajih v bližini mest, ki so v zadnjih desetletjih precej spremenili svoj družbeni sestav.

Volivci so razpravljali tudi o usodi svojega zadrugiškega doma, čigar začetki so se zaradi malomarnosti že skoraj porušili.

V gramoznici bo kmalu lepše

BIROKRATIČNI MALOMARNOSTI JE ODZVONILO. — OB POMOCI SINDIKALNEGA VODSTVA TEŽAV NE BO TEŽKO PREMOSTITI

Le nekoliko kilometrov od Kranja, ob železniški progi proti Trzinu, leži v loči bistrice terase gramoznica, ki jo je do sedaj izkoriščala železnica. Razen tega so tam delavnice železniškega gradbenega podjetja in v večih barakah stanovanja za vzdrževanje prog. V članku se bomo omejili na slednje.

Delajo vzdolž gorenjske železniške proge od škofje Loke do Podnarta, po delu pa se z vlakom vračajo domov v gramoznico. So »sezonska delovna sila« z vseh vetrov. Največ jih je iz Prekmurja in Medjimurja, pa tudi iz Bosne. Z nekaj let živi po nekaj mesecev okrog sto delavcev v tem precej zanemarnem kraju, ločenem od sveta. Še do nedavnega so bile njihove razmere res težke. Ko je bila spomlad razpuščena sindikalna podružnica železniškega gradbenega podjetja 14, so se včlanili v podružnico nadzorništvu za vzdrževanje prog, ki pa se — s sedežem v Kranju — ni pobrigala zanje. Prepričani so bili sami sebi in železniški upravi, ki je skrbelo le za to, da so izpolnjevali svoje norme in prejemale plače.

V taborišču ni nikogar, ki bi ga vodil. Tam je samo kuhinja z jedilnico, iz katere često izginjajo posoda in žarnice. Vodovod sicer obstoja, toda črpalka je že dolgo pokvarjena, zaradi česar so umivalnica in zidana stranišča neuporabna. Vodo nosijo iz pet sto metrov oddaljenega vodnjaka in že vse leto uporabljajo zasilna stranišča, ki stojijo kakih dvesto metrov od barak. V sobah spijo po trije ali štirije delavci na slamnjakah, ki kar vpijejo po novi slami. Lastno perilo si perejo sami, vsakih štiri dni pa si jim na stroške železnice moral priti rjuhe. Toda to se dogaja dosti bolj redko. Čistoča zato pri njih ne zasluži zavidanja. Že dvakrat je okrog sanitarna inspekcija ugotovila, da so higienske razmere v taborišču nevarne in ostro zahtevala izboljšanje. Kakšen odnos je do tega zavzela uprava, vidimo iz dejstva, da so veleli zakleniti umazane prostore, čim so izvedli, da prihaja kontrola.

Ker ne dobivajo časopisov, posebno ne tistih v srbohrvatskem jeziku, delavci skoraj nimajo pojma o dogodkih doma in v svetu. Ni čudno, da nekateri med njimi niso vedeli niti tega, da je bil v Zagrebu kongres jugoslovanskih komunistov in da se vsa domovina pripravlja na volitve v ljudske odbore. Zeljni so knjig, te pa ležijo zaklenjene in že od maja čakajo izročitve v »pristojnost« nove sindikalne podružnice. Organizirana, zabavna in kulturna življenja

Na najboljši poti

PISMO LJUDEM POD GOLICO

V meglenih in deževnih novembrskih dneh, ko se še nismo povsem odvadili toplote poletnega sonca, pa tudi še na privadili mrazu, ki sili skozi okna in špranje v naša stanovanja, smo se zbrali. Poslušali smo besede odbornikov mestne občine, ki so pripovedovali o povojnih gospodarskih težavah, o klepetanju nespametnih ljudi, o uspehih, ki so jih trdoživeli delavci že dosegli po zrušitvi kapitalizma in fašizma, o neovščilnosti in zgodovinski zmoti Vzhoda, o nerazumevanju in nagajivosti Zahoda, o socializmu in komunizmu; poslušali smo take in podobne besede ter razpredali pogovore...

Zdaj, ko se razgovori stotin in tisočev ljudi — iz majhnih in velikih dvoran — nadaljujejo v prijateljskem ali družinskem krogu, lahko potrdimo: jesenska megla in dež nista prav nič škodovala naši dobri volji in želji po sončnem življenju. Razprave Jeseničanov na zborih volivcev — razen v Grobljah — so pokazale, da smo na najboljši poti k zares svobodnemu življenju, k življenju, kakršnega so si zamislili ljudje, ki so nam zaupali in podarili s krvjo in junaštvom ožarjeno Jugoslavijo. Medsebojno spoznavanje težav, skozi katere in preko katerih smo šli pred vojno in v letih 1941-45 vse do danes, tovariško razumevanje posebnosti posameznih delov našega zakajenega in porušenega mesta — je utrdilo in poglobilo našo ljubezen do mračnih, ozkih in krivih ulic, do starih in novih dimnikov, do ljudi z vsemi nepopolnostmi in tegobami. Na zborih volivcev smo spoznali, da je življenje vendarle lepo in da smo pri nas že zelo blizu tega, kar so nekdo imenovali »raj na zemlji«.

In delavci imamo raj na zemlji: Ljubimo svoje delo, svoje tovarne in gradilišča, ljubimo sosedne kmete in drvarje v gozdovih! Zaljubljeni smo v naše planine! In v ljudi pod planinami! Čestitamo k uspehu v pripravah na volitve novih ljudskih odborov! Prekosili ste nas! Za vašo zavednost bomo skušali vrniti — ljubezen. Delavci!

Minister FAJFAR na sestanku v „SAVI“

V tovarni gumenih izdelkov »Sava« Kranj je bil v četrtek dne 13. t. m. množični sestanek članov sindikata, katerega mu je prisostvoval minister tov. Tone Fajfar. Na sestanku, katerega se je udeležilo okoli 200 članov, je govoril o bližnjih volitvah v mestne in občinske ljudske odbore ter o volitvah v svete proizvajalcev. Člani so navdušeno pozdravili njegova izjavanja.

Na sestanku so govorili tudi o praznovanju 29. novembra in sklenili proslaviti ta dan s partizanskim pohodom in dati poudarek predvsem organizaciji PLZ in gasilstvu. Najzaslužnejšim članom bodo razdelili pohvale.

doslej sploh ni bilo. Edina in neomajna avtoriteta je bil nadzornik proge, ki misli, da je njegova naloga le plan, nima pa niti veselja niti časa za strpno vzgojno delo, temveč celo uporablja kolektivne kazni, kakor n. pr. to, da sili vse delavce, naj plačajo škodo, ki je nastala zaradi tatvine 30 posod. Ko je prisoten na sestanku, si delavci ne upajo kritizirati razmer. Zanimivo je, da imajo pred njim strah tudi člani sindikalnega odbora in mu le po nelagodnem oklevanju sporočajo svoje sklepe.

— Treba je povedati, da se v zadnjem času nebo v gramoznici iz dneva v dan vedri. Snaga in red sta že dokaj boljša.

Sindikalna organizacija je sklenila, da bo nadoknadila vse zamujeno. Na posvetovanju delavcev 17. t. m. so se odločili, da bo sindikat uredil vse neurejene razmere, zlasti glede reda, čistoče in letnih dopustov, poskrbel, da bodo vsi delavci pravilno prijavljeni, vpisani v volilni imenik, da bodo pričeli s predavanji vseh vrst, obiskovanjem filmskih in gledaliških predstav, krepko zastavili delo mladinske organizacije, skratka — da ne bodo zaostajali za drugimi delovnimi kolektivi.

Seveda bo treba še precej truda. Toda ob podpori sindikalnega vodstva, kar je doslej tako pogrešal, bo kolektiv premagal nerazumevanje pri nadzorništvu proge in se kmalu otresel očitka, da nam ni v čast.

NEDELAVNOST MLADIH KOMUNISTOV

Ze nekolikokrat smo čitali o nedelu jeseniške železniške mladine v naših dnevnih časopisih, toda tudi javno granjanje nekaterih slabosti ni rodilo zaželenega uspeha. Zato je o tem pred nekaj dnevi ponovno razpravljal IV. redni aktiv komunistov železniškega vozlišča in ugotovil, da so ravno mladinci komunisti s postaje in sekcije za vzdrževanje prog med najslabšimi aktivisti v mladinskih vrstah. Zatorej se ni čuditi, da mladinski odbor nikakor ne more utrditi mladinske organizacije.

V tem pogledu je aktiv sprejel sklep, da bo redno razpravljalo o delu mladinske organizacije in da bo vsako malodušnost mladincev-partijcev ostro obsodilo.

Uspehi jeseniškega „Remonta“

SKORAJ IZ NIC SO USTVARILI MOČNO GOSPODARSKO PODJETJE

Minilo je šele nekaj mesecev, odkar so na Jesenicah ustanovili podjetje »Remont«. Marsikdo, ki je poznal skromna sredstva, s katerimi je podjetje začelo, je takrat skoraj dvomil, da se bo moglo uspešno razvijati. Delovni kolektiv in odgovorni uslužbenec pa niso dvomili. Verovali so v svoje delo, vedeli pa so tudi, da Jesenice potrebujejo tako podjetje. Neurejene ulice, poškodovane stavbe, slaba kanalizacija, nove gradnje, razna popravila in podobno, vse je kričalo po podjetju, ki bi takla dela opravljalo. Dela je bilo torej dovolj in strah, da podjetje ne bo rentabilno, je bil odveč.

Podjetje Remont je že takoj ob ustanovitvi dobilo razna gradbena naročila. Njegov delovni kolektiv je pomagal pri gradnjah v jeseniški železarni, popravil razne komunalne naprave na območju mestne občine, gradil oporni zid na Gosposvetki cesti, urejal Delavsko in Obrtniško ulico ter opravil še razna druga silčna dela. S temi deli si je ustvaril sredstva in jih vložil v opremo svojih delavnic, ki so bile do nedavnega brez strojev.

Da je jeseniško podjetje Remont pri-

POPRAVEK

V članku »Le kontrola množice bo preprečila zlorabe«, objavljenem v »Gor. glas« št. 47 z dne 15. nov. 1952, je pomotoma navedeno, da je odkrila kraja v Zimarski zadruzi v Stražišču. V resnici je kraja ugotovljena v podjetju »Zimopreja« v Stražišču.

Uredništvo.

Imel sem to smolo, da po prihodu na švedsko nisem takoj prišel med povprečne, »normalne« ljudi, ampak med čudake dveh vrst. Prvi so bili kvekerji, drugi pa »frisksportlerje«. Najprej nekaj o prvih.

So verska ločina, ki je bila v šestnajstem stoletju znana po tem, da jo tvorijo sami molčeči in slišni puritanci. Po preselitvi iz Anglije v Združene države Amerike so še dolgo obdržali svojo rigorozno in nestrpno čistostno, polagoma pa so se s časom »vleevili« v eno najstrpnejših verskih sekt. Pa so vendar še vedno svoji čudaki. Prav resno so prepričani, da bodo le s pridiganjem prijateljstva med narodi in ljudmi in z dolgo, veznimi razmišljanji odpravili s sveta vojno in vse druge nadloge. V svetopisemsko legende seveda ne verujejo, pač pa priznavajo obstoj nekega vrhovnega bitja in propovedujejo ljubezen do bližnjega. Če jih je kje po več skupaj, kar je na švedskem redek primer, se dnevno sestajajo za kake četrt ure, se vsedejo in — molčijo. To jim je neke vrste surrogat za molitve. Pravijo, da takrat razmišljajo o vsem brezmejnem in večnem. Po tem se spet razidejo in to je vse. So prav trdno mednarodno organizirani in imajo celo kandidatno dobo pred vso.

Zase trdijo kvekerji, da je ta mednarodna organizacija najboljši poznavalec današnje zunanje politike — in res imajo vse polno institutov in seminarjev po vsej Evropi in Ameriki, da v njih pre-

sokih kupol — kaverperjev. Onstran železniškega mostu sta zrasli dve veliki peči za praženje rude. In vendar se še največje ljudje, ki pravijo, da nimamo pokazati nič velikega. Na taka in podobna zanikanjanja stvarnosti je treba dati odgovor, ki ne pušča za seboj nobenega dvoma več. Treba je pokazati, kaj vse se je letos zgradilo v železarni in na Jesenicah sploh in kaj vse je že dozorelo v okviru petletnega načrta.

Stopimo samo na Javornik. Tam je bila pred 3 leti zgrajena valjarna debele pločevine za potrebe naše kotlarske in ladjedelniške industrije. Modernizirana in mehanizirana je bila proga tanke pločevine za letno zmogljivost 12.000 ton. Prihodnje leto bo elektrificirana težka proga in se bo tako povečala zmogljivost na 10.000 ton letno.

Z izgradnjo valjarne debele pločevine se je pokazala potreba po lastni kisikarni za proizvodnjo kisika, ki je potreben za obdelavo surovega jekla in za rezanje polfabrikatov. Do sedaj so morali prevažati kisik na Javornik z Jesenic, kar je pomenilo izgubo na prevozu in pri manipulaciji. Ker pa jeseniška kisikarna ni mogla zadostiti vedno večjim potrebam Javornika, so morali nabavljati kisik tudi v Rušah, od koder so ga vozili v posebnih tankih, kar je

šlo do prvih strojev, je zasluga požrtvovalnega delovnega kolektiva, ki je s svojim delom ustvaril potrebna sredstva za njihovo nabavo. Kako vse drugače je sedaj v mizarsko-tesarski delavnici, odkar imajo stroje. Pravijo, da se mora njihova delavnica tako razviti, da bo zmogla vsa mizarska dela. Človek mora verjeti njihovim besedam, saj jih potrjujejo njihovi dosedajni uspehi. Razen mizarsko-tesarske delavnice ima podjetje še električno in zidarsko delavnico. Tudi kamion, ki so ga v zadnjem času kupili, pričča o uspehih, ki jih je dosegel Remont v nekaj mesecih svojega obstoja.

Kako so s podjetjem na Jesenicah zadovoljni, lahko povedo Jeseničani in vsi tisti, ki naročajo pri njem razna dela. Trenutno gradi podjetje higienska stranišča in kopalnice v hišah na Blejski cesti. Nasilje montažnih hiš v Delavski ulici je bilo doslej brez pralnice. Verjetno bi še zelo dolgo čakali, če bi ne bilo podjetja Remont. Veselje je napravilo tudi jeseniškim upokojencem, saj jim je popolnoma prenovilo utico na počboju Mirce. Prav tako popravilo delavce tega podjetja Razgledno-pot, ki jo je leta 1945 zelo poškodovalo bombardiranje. Ravna jo in posipajo s peskom, ob njej pa bodo postavili lične klopi, ki bodo v oddih jeseniškemu prebivalstvu. Ker sodeluje podjetje tudi pri mnogih popravilih komunalnih naprav, se hoče osamosvojiti in zato bo kmalu pričelo izdelovati cementne cevi za kanalizacijo. Tako bo podjetje obogatelo za novo delavnico.

Zapisi s poti

Nekaj o čudakih

mlevajo stoletno staro tarnanje, da so mednarodne napetosti nastale le zato, ker narodi premalo poznajo drug drugega. Zastopajo skrajni pacifizem in odklanjajo vsako nasilje, zato se upirajo služiti v vojski. Danes se zelo navdušujejo za nevtralnost in pravijo, da se narodi ne smejo pripravljati za odpor proti napadalcu. Po vsej Evropi pridigajo, da si bo človeštvo zagotovilo trajen mir, če kakor noj zakolpeje giavo v pesek in ne vidi nevarnosti, ki mu preti.

Vprašal sem nekega kvekerja, kaj bi storil, če bi stal s puško na pragu svojega doma in bi nekdo hotel vdreti vanj in pobiti njegove otroke. Odgovoril mi je, da se ne bi upiral. Prav tako gledajo kvekerji tudi na današnje mednarodne probleme. Takole rezonirajo: Četudi bi napadalec zasedel vso Evropo, izsili v Sibirijo ali uničil cele narode, bi vladal v svetu blažen mir, če se nihče ne bi upiral.

Mi pa nisem za takšen mir — Pax Moscoviana — Svoboda je važnejša od kakršnega koli miru. Sreča je, da so kvekerji, ki s svojim pridiganjem koristijo le Sovjetski zvezi, v svetu tako osamljeni, da nimajo nikdar vpliva, da jih nihče ne jemlje resno.

Drugo vrsto čudnežev, med katere sem zašel tudi že kar prvi dan po prihodu na

Vrednost letos opravljenih javnih del presega 25 milijonov dinarjev

Jesenice, novembra 1952. — Vsa povojna, zlasti pa še zadnja tri leta, so Jeseničani in okoličani le preradi govorili — večasih resno, večasih hudomušno — o »zaspanosti« ljudskih odbornikov, ki »ne vidijo« ruševin v središču mesta s postajo vred, ki so »gluhi in slepi« za številne komunalne, gospodarske in kulturne potrebe meščanov. Seveda je bilo med takimi govoricami dostikrat tudi nekoliko zlobe, ali pa vsaj nerazumevanje težav, s katerimi se je mestna občina morala boriti po vojni. Krivično in napačno bi bilo, če bi očitali vsem odbornikom, da so bili brezbržni do stisk prebivalstva. Letošnja vrzno urejena urbanistična razstava je pokazala tudi velikemu črnogledu resno prizadevanje

ljudske oblasti za obnovo in graditev porušenega mesta. Samo letos je mestna občina investirala nad 25 milijonov din v razna javna dela, čeprav se je morala boriti z velikimi denarnimi težavami, s pomanjkanjem gradbenega materiala in delovne sile.

Letos je bil dograjen lesen most čez Savo na Hrušici, trije leseni mostovi čez potok Jesenico na Planini, postavljena sta bila oporna zidova na Dobravlji, Koroški Bell in na Javorniku, napeljana je bila telefonska zveza Jesenice-Planina, javna razsvetljava na Borovljah, kanalizacija Prešernovi cesti in kanalizacija hudournika pred železniško postajo, pojačan je bil vodovod na Koroški Bell, obnovljen železniški vodovod na Jesenicah in brv čez Savo na Javorniku. Področna, zasute so bile vodovodne cevi pri rezervoarju na Plavžu in tako dalje. Za Dom onemoglih so bili nabavljeni novi kotli za centralno kurjavo. Prav tako so bila preurejena, obnovljena ali popravljena še druga javna poslopja na Jesenicah, na primer bolnica na Plavžu, gimnazija na Jesenicah in na Koroški Bell, osnovna šola, Titov in Filzkulturni dom na Jesenicah itd.

Zaradi vremenskih in drugih neprilik pa letos ni bilo mogoče dokončati gradnje opornega zidu ob Gosposvetki in Rogljevi cesti ter na Planini pri spomeniku, kjer bo treba urediti tudi kanalizacijo. Tudi je še pomanjkljiva cestna razsvetljava na Jesenicah, Blejski Dobravi, Koroški Bell in na Potokih. Prav tako čaka dovršitve delavski park Podmežakla, pokopalnice na Blejski Dobravi, strelšče in razgledna pot na Jesenicah ter spomenik padlim borcem NOV na Javorniku, ki bo verjetno odkrit že 29. novembra t. l.

Razumljivo je, da je še mnogo potreb, zlasti glede stanovanj. Temu prečemu vprašanju bo moral posvetiti novi mestni občinski odbor največjo skrb.

Nadzirajmo izkoriščevalske mojstre!

NEKATERI MOJSTRI SO VNITI LE ZA MLADINCE IZ HRIBOVSKIH VASI, ČEŠ TI SO BOLJ ZAOSTALI IN SE NE BODO UPALI TERJATI SVOJIH PRAVIC. — Z VZGAJANJEM SMISLA ZA SPORT, TELOVADBO IN VOBE ZDRAVO DRUŽBENO ŽIVLJENJE SE JE TREBA BORITI ZOPER NEKATERE RAZVADE MED VAJENISKO MLADINO V INTERNATH IND. SOL

Današnja družba posveča vso skrb delavski mladini. Skrb za njen gmetni položaj, izobrazbo, kulturno in politično vzgojo. Ljudska oblast, uprave podjetij in množične organizacije tudi to nalogo opravljajo zadovoljivo in uspešno. Namen tega članka pa je, opozoriti na nekatero pomanjkljivost, ki jih opažamo v življenju učencev v gospodarstvu.

Cesto naletimo pri mojstih-privatnikih na popolno nerazumevanje za potrebe mladega delovnega človeka in njegov razvoj pa tudi na grobo kršenje zakonov. Nekateri zelo neredno ali sploh ne plačujejo vajencev. Delavska inspekcija je zasledila več takih primerov. Vajenec pri mehaniku Antonu Jenku v Trzinu že več mesecev ni prejel plače. Kovaški mojster Karel Peric v Naklem svojih vajencev ne zavaruje pri socialnem zavarovanju, ali jih zavaruje šele po daljšem času. Če zasluži, da bo prišla kaka kontrola, vajence preprosto pošlje domov ali jih odslavi. Niti pomisliti ne smejo, da bi se udeleževali v kulturno-umetniškem društvu ali hodili k telovadbi. Onemogoča jim reden obisk šole in jih sili, da delajo tudi po dvanajst in celo štirinajst ur dnevno. V poljski dolini delajo vajenci po deset do dvanajst ur na dan celo v nekaterih zadružnih in državnih podjetjih. Opaziti je, da rajši jemljejo v uk mladince iz hribovskih vasi, za katere sodijo, da so bolj zaostali in se jim ne bodo upali ugovarjati in zahtevati svoje pravice, ki jim pripadajo po zakonu. V preteklih mesecih je inspekcija ugotovila, da pristanejo nekateri starši, ki težko najdejo ustrezno zaposlitev za svoje otroke, večkrat tudi na slabše pogoje in se odpovejo zaslužku svojih otrok. Mojstri to seveda izrabljajo.

Dogaja se tudi, da vajenci, ki v strokovnih šolah nimajo stmrjenega pouka, zelo neredno posejajo šolo, v veliki meri po krivdi svojih mojstrov.

Švedsko, so neka vrsta športnikov, »frisksportlerje« jih imenujejo — ki so za razliko od kvekerjev na švedskem zelo popularni. Saj to res zaslužijo. So ena najmočnejših telesovzgojnih organizacij v državi in zajemajo skoraj milijon članov. Imajo lastno časopisje in več vrst športnih šol in tečajev. Posedujejo celo splošne šolske ustanove, tako imenovane »folkskölgskole«, neke vrste zgodbene gimnazije, in v njih propagirajo svoje gibanje.

Le-to je prav svojevrstno. Razen oblačnih streljenj, ki jih ima skoraj vsaka telesovzgojna organizacija, vključuje celo vrsto strogih prepovedi za svoje člane. Tako »frisksportlerje« ne smejo uživati ne alkohola, ne pravega čaja, ne kave. Kajeenje jim je strogo prepovedano. Izogibati se morajo mesu in jesti čim več surove hrane. Trdno so prepričani, da bodo tako dvignili zdravstveno stanje vsega naroda in so zelo navdušeni za svoje ideje. Nekateri jedo celo surov krompir, pa ga zasladijo z marmelado, da bi bil zmožnejši. Ni čuda, da precej vidnih funkcionarjev gibanja že več let boluje na žolodcu.

Vendar se ne smemo vsemu posemohovati. Ali ne bi bilo prav, če bi tudi naša telovadna društva zahtevala od svojih članov, naj se odpovedo alkoholu? Kaj, ko bi prav to storila naša planinska društva, saj vemo, da je marsikateremu »turistu« izlet v planine le pretveza, da se v gorah napije in tako onečašča to dragoceno našo domovino.

Prvi tem se ni čuditi, da vajenci v treh letih ne morejo obvladati vse predpisane teoretične snovi in da morajo v četrtem letu nadaljevati učenje. Toda le malo je takih mojstrov, ki bi se zavedali, da so tega tudi sami krivi in ki bi omogočili svojim vajencem redno obiskovanje šole še naprej. Večinoma jim tega ne dovolijo in nihče se ne pobriga, da bi jim pomagal in jih preusmeril v kako lažjo stroko.

Pogosto slišimo pritožbe, kako so učenci v gospodarstvu »grobni, surovi in neolikanji«, nihče se pa ne vpraša, kdo je temu kriv. Ni malo pomočnikov in mojstrov — tudi v državnih podjetjih jih je nekaj — ki imajo res grob, surov in neolikan odnos do svojih vajencev, ki pozabljajo, da vajenci niso samo njihovi vajenci, marveč tudi gojenci, do katerih imajo določene vzgojne obveznosti.

In ravno v tem je bistvo. Ni važno samo to, koliko ur vajenec dela in koliko koristi mojstru ali podjetju, še mnogo bolj je važno, kakšen človek bo postal vajenec, kakšna bo njegova strokovna in moralna vrednost. Če bi se prav vsi zavedali tega, ne bi bilo vseh navedenih primerov. V podjetju »Gradis« v Kranju bi dobivali vajenci dostojnejšo strokovno izobrazbo in ne bi služili le za kurirčke in podobna pomožna dela.

V internatih učencev v gospodarstvu je v glavnem lepo življenje, posebno tam, kjer skrbijo sindikati in mladinska organizacija za zanimivo in vzgojno družbeno življenje. Internat metalurške industrijske šole na Jesenicah dokazuje, kaj vse se lahko doseže, če je dovolj volje in veselja. Povsod pa ni tako. Vse kaže, da mladinska organizacija premalo skrbi za stanovalec internata, industrijske šole »Iskra« v Kranju, saj tam ni nikakršnega političnega in vzgojnega življenja. Sobe, zlasti ženske, so neurejene, nekateri mladinci podlegajo alkoholu in zato proti koncu meseca nimajo dovolj sredstev za hrano. Fantje dokaj pogosto zahajajo v ženski del posloppja. Čas je, da tej mladini posvetimo več pozornosti. Seveda s tem ne mislimo drugega nasprotja. Ne bi bilo prav, če bi sedanjo razbrzdano zamenjali z duševno notranje demokracije, kjer mladinski organizaciji ne bi ostalo nič prostora za svobodno udeleževanje, kakor je to v internatu podjetja »Jelovica« na Trati pri škofji Luki. Mislimo na organizirano družbeno življenje, na predavanja o gospodarskih in političnih vprašanjih, telovadbo, higiensko in moralno vzgojo, pa seveda tudi na red in dostojno disciplino.

Prav je, da so poklicane organizacije sklenile, da posvetijo vso pozornost vsem navedenim težavam. Okrajni odbor LMS v Kranju je sestavil posebno komisijo, ki je v sodelovanju z vsemi zainteresiranimi organizacijami že pričela z delom. Temejljito bo proučila vse nepravilnosti in storila vse, da se odpravijo. Tudi v Radovljici obstaja tak odbor, ki je med drugim ugotovil, da prevladujejo med vajenci otroci premožnejših rodbin, ki niti ne zahtevajo plače zanje, s tem pa škodujejo revnejšim vajencem. Da bi to preprečili, bodo Ljudski skupščinski predložili spremembo zakona o učencih v gospodarstvu. Na Jesenicah pa so poskrbeli, da zajamejo v mladinsko organizacijo tudi pomočnike, ki niso bili doslej nikjer organizirani. V sporazumu z obrtniki in starši je šola za učence v gospodarstvu uvedla še tretji učni dan, ki je ves posvečen organizacijskemu in kulturno-prosvetnemu delu.

Mar res mladina ni delavna

PRED OKRAJNO KONFERENCO MLADINE KRANJSKEGA OKRAJA

Le kratke čas nas še loči od 30. novembra — od dneva ko se bo okrog 200 delegatov iz osnovnih organizacij zbralo na mladinski konferenci v Kranju. V tem času naša mladina voli novo vodstvo in se mení o programu dela čez zimo. V okraju je vrsta vasi in področij, kjer ni mladinske organizacije kot n. pr. Žabnica, Smedlnik, Šenčur, Rateče, Cerklje, Besnica, Poljane itd. V tem času pa se mladina tudi v teh krajih prebuja in sprašuje, čemu je tako in ali naj ostane tako? Ne! — takšen je odgovor mladine. Mladina je sama poiskala vzroke slabega stanja in obsodila nekatere tovariše, ki bi lahko po svojih sposobnostih in znanju mladini pomagali, se pa izmikajo in izgovarjajo. Tudi dosedanje delo in slabo pomoč okrajnega komiteja mladina obsoja in ima prav, saj je v njem vrsta takih članov, ki niso bili vredni zaupanja mladine. Tak primer je Korošec Franc iz Cerklj, ki niti na sejo OK LMS ne pride, čeprav je bil svoj čas zelo delaven in priden. Nekateri slabi sekretarji aktivov LMS nosijo del odgovornosti, da so njihove organizacije razpadle, kot je to primer v Predosljah, Mavčičah, Smedlniku itd.

V času priprav za volitve v občinske ljudske odbore in volitve v aktivne LMS je organizacija zlasti v nekaterih krajih zelo oživila. Tako n. pr. v občini Šenčur, kjer je mladina že postavila svoj politični program dela. Program predvideva pomoč Fronti pri volitvah v občinski ljudski odbor, po dve mesečni politični predavanji, graditev 25 metrske tekmovalne, medobčinska smučarska tekmovalna itd. Dalje, v Visokem, kjer do sedaj mladinske organizacije ni bilo, je na predvolilni sešatek prišlo od 35 mladincev kar 26. Ta aktiv bo ustanovil ljudske knjižnico, do V. kongresa LMS pa bo zgradil strelšče. Ne zaostajajo tudi aktivni LMS na območju mesta Kranja, saj je v času »Mladinskega tedna« oživela vrsta aktivov, zlasti delavske mladine. Zgleden primer je nedeljska volilna konferenca v Tiskanju. Take mladinske konference do danes še ni bilo v tovarni niti v pogledu vsebine niti udeležbe, saj se je udeležilo od 200 volilnih delegatov kar 190. Zasluga za te uspehe leži predvsem na vodstvu mladinske organizacije. Zelo je oživelo tudi delo mladine in Zalem logu. Mladinsko zborovanje v Sorici, ki je bilo v nedeljo, je pokazalo veliko poštovanost mladine. Na zborovanje se je zbralo veliko mladine iz vseh krajev, iz najbolj oddaljenih so se pripeljali kar s kamionom. Da se stanje v teh predelih vidno popravi je velika zasluga sekretarja obč. komiteja ZJKJ toy. Toneta Zbontarja.

Tudi v Žireh in v Trziču je mladina v tem času postala zelo aktivna in je v glavnem že izvršila vse priprave za obojne volitve.

Zelo slabo pa je stanje v občinah Selca, Mavčiče, Besnica, Naklo in Gorenja vas. Takemu stanju je največkrat vzrok napačno mišljenje, da se z mladino pač ne da delati. Vsem tem malodušnežem naj bo za vzgled mladina Lučen, Hotanovci in Treblje, ki je pri svojem delu

Informacijski listi

Sovjetska ljubezen
Sovjeti z velikim ponosom hvalijo »zgrajenost« svojih pisunov. 19. oktobra je moskovski radio prenašal tale zanimiv pogovor dveh zaljubljenih kolhoznikov v neki novi sovjetski drami:
»Kako lepe je,« je vzdihnilo deklet, »delati v tako prekrasni noči in narediti vse, da bi se le prištedilo čimveč benzina.«
Fant je odgovoril: »Noč mi vliva inspiracijo, da s čim več odstotki prekoracim svojo normo,« potem pa vzhleno izjavil: »Zaljubljen sem se v tvoje delovne uspehe že v prvem trenutku.«

Gospod Višinski citira »lakaje ameriškega imperIALIZMA«

Pred tednom je imel Višinski spet svoj običajni dolgovestni govor na skupščini Združenih narodov. Da bi »utemeljile« svojo zahtevo, naj bodo korejski vojni ujetniki prisilno repatriirani, se je okoristil tudi z nekim poročilom Mednarodnega rdečega križa, ki pravi, da potopanje z ujetniki v taboriščih ni vedno na vzgledni višini.
Ali je gospod Višinski že pozabil, da je še nedavno vneto zatrjeval, da je Mednarodni rdeči križ organizacija »lakajev ameriškega imperIALIZMA«?! Res lepa doslednost!

Kandidatna doba za novoporočence.

Zanimivo je že dejstvo, da je vprašanje ločitve zakona na Madžarskem tako pereče, da je o tem moral razpravljati celo CK na svojem nedavnem zasedanju. Vendar je še vse bolj zanimiva metoda »oziranja« postanovitvenje, s katerim potlačajo madžarski informbirojevski glavari odpraviti ta pojav. Sklenili so namreč, naj se »zainteresirana« stranka, tj. pred poroko priporoči odložitve poroke — zato, da se pač spoznajo — za določeno dobo, ki naj bo približno enaka doli, potrebni za preveritev kandidata za njihovo »komunistično« partijo!

Ne plačujejo nadurnega dela

Madžarska vlada je prepovedala plačevanje nadurnega dela delavcem, ker to bi škodovalo izpolnitvi njihovega petletnega plana in pa tudi zato, »ker tega ne prakticirajo v bratski Sovjetski zvezi«.

mного agilnejša kot mladina teh ravninskih vasi, čeprav ima drugačne pogoje dela in življenja.
Zlasti občinska vodstva mladine bodo morala do okrajne konference še marsikaj narediti, pregledati in se poglobiti v vse probleme mladine, v problem vajecev, problem kmečke mladine in vprašanje vzgojnega dela med mladino sploh. Kmečko mladino bo treba zainteresirati za razne strokovne tečaje o kmetijstvu, sadjarstvu, gozdarstvu, živinoreji, za kar je že sicer dosti zanimanja. Pred

Več sodelovanja

V POLITIČNEM POGLEDU SE MARSIKATERI ODBOR ZB NI NAREDIL VSEGA, KAR JE V NJEGOVI MOCI

Pred kratkim so imeli v Kranju drugi letošnji plenarni sestanek Okrajnega odbora Zveze borcev.

Glavna ugotovitev sestanka je bila, da je v okraju precej občinskih odborov Zveze borcev, ki ne delajo tako, kot bi bilo prav. Dočim so domala vsi pododbori te organizacije po posameznih vaseh precej delavni, občinski odbori ne kažejo dovolj zanimanja in se ne trudijo, da bi to delo vskladili. To velja med drugim tudi za zbiranje poročil o dejavnosti organizacije in gradilna o zgodovini narodnosvobodilnega boja. Tudi v zbiranju članarive so opazili ta pojav.

Prav tipičen primer je Škofja Loka, kjer gradijo »Dom padlih borcev«. Toda samo po imenu je to delo ZB, kajti vse druge množične organizacije, predvsem mladina s svojimi delovnimi brigadami in vojska, skrbijo mnogo bolj za to gradnjo. Tudi na drugih področjih Zveze borcev v Škofji Loki v glavnem spl.

Ne samo v tehničnem, tudi v političnem pogledu marsikateri občinski odbor ZB ne naredi vsega tega, kar bi bilo v njegovi moči. Okrajni odbor je zato sklenil, naj v prihodnje, zlasti v današnjem predvolilnem času, tudi občinski odbori ZB postanejo nosilci politične agitacije in borbe za izvolitev najprimernejših kandidatov. Če se bodo organizacije ZB res posvetile množičnemu političnemu delu, jim ne bo težko rešiti tudi vseh vprašanih tehnične narave.

Druga ugotovitev okrajnega plenuma ZB je bila, da se vse premalo spominjamo tistih junakovih partizanov - komunistov, ki so bili naši vzorniki in vodniki takrat, ko smo v borbi postavljali temelje svoji današnji stvarnosti. Stane Žagar, Jože Gregorčič, Kobe, Ančka Korkaljeva in še mnogi drugi padli partizani in voditelji bi nam morali tudi v

davali bodo lahko kmetje, ki imajo razne kmetijske šole in tečaje in bodo to odgovornost radi prevzeli. Taka predavanja ima že mladina v Cerkljah, kjer je v tak tečaj vključenih kar 22 mladincev.

Okrajna konferenca mladine mora biti res pravi delovni pogovor, zato naj se delegati nanjo dobro pripravijo. Edino tako bo naša organizacija v bodočem delu postala prava politična sila, ki bo v veliko pomoč komunistom in Fronti pri njihovem delu.

današnjem vsakdanjem življenju, v tisku, na sestankih, v šolah itd. pomeniti vzgled, na katerih naj se vzgajamo in učimo predanosti in odločnosti v borbi za socializem. Vse preveč pozabljamo na Poljansko vstajo, borbe Kokoškega bataljona in ostale podvige, ki bodo ostali neizbrisani v zgodovini naše revolucije. Zato so na sestanku sprejeli sklep, da bodo organizacije ZB postavile spomenike v vseh tistih krajih, ki so se v teku naše revolucije proslavili po ostrih bojih in trpljenju, ter da bodo odkrile spominske plošče padlim zlužnim voditeljem ljudske vstaje. V ta namen bodo v prihodnjih tednih zbrale vsaj osnovno zgodovinsko gradivo o najvidnejših dogodkih in ljudeh, ki jim bomo s tem izkazali svojo hvaležnost in spoštovanje.

Razsvetljava, šola, vodovod in kino ...

Vaščani občine Zirovnica so govorili na zboru volivcev tudi o slabi razsvetljavi, pomanjkanju vode, premajhni šoli in o potrebi po kino dvorani.

Razsvetljava je res slaba. Tega ne more nihče zanikati. Vendar bi Zirovnčani temo lahko pregnali, če bi se pogovorili s savsko elektrarno, ki kaže veliko razumevanje za to stvar. Elektrarna namreč pravi, da bi takoj dala opeko za transformator in ves električni material, če bi tudi vaščani zavihali rokave in prišli za delo. Ker so volivci pokazali pripravljenost pomagati, bo le kmalu boljše. Isto velja glede šolskih prostorov in vodovoda.

Zirovnica leži v trikotju Jesenice — Bled — Radovljica. Če hoče Zirovnčan videti film, mora peš ali z vlakom skoraj 10 km daleč. Že to pove, da je

Namesto v širni svet - med štiri stene

Primer čuječnosti varnostnih organov

Spoznala sta se v beograjskih zaporih. Kaj hitro sta navezala prijateljstvo in si tudi obljubila medsebojne usluge. Čop z Jesenic je imel v Sloveniji koristna poznanstva in je zardno obljubil Beljanskemu, da ga bo spravil čez mejo. Ko je Beljanski doslužil svoj rok, je bilo treba obljubo izpolniti. Čop mu je dal fotografijo Marije Noč iz Most pri Ljubljani in mu svetoval, naj se obrne nanjo.

Nočevo je Beljanski hitro pridobil, kajti obljubil je, da ji bo iz tujine poslal zdravilo proti njeni hromosti. Z obljubami ni skoparil, saj je vedel, da ga ne bo mogla prijeti za besedo. Nočevo je preskrbovala Beljanskega tri tedne na svojem domu in iskala pomočnika — vodiča. Tudi ta se je našel. Alojz Korkalj iz Zabreznice je državno mejo kot lovec dobro poznal in bil za visoko denarno nagrado pripravljen napraviti uslugo.

Ko je bilo tako vse pripravljeno, je prišlo iz Srbije še pet znancev Beljanskega. Vsem šestim je s pomočjo Korkalja uspelo zbežati v Avstrijo.

Likovali so. Prvi uspeli poskus jih je opogumil in odločili so se, nadaljevati z donosnim poklicem.

Pred nedavnim sta prikočevala iz Starega Bečja dva nova interesenta. Čakala sta na Korkalja, toda čakanje se je nepredvidoma zavleklo. Vztrajna v svoji nameri nista odnehala. Čakala sta še nekaj dni in dočakala — organe državne varnosti. Presenečenje ni bilo majhno, kajti hotela sta videti več sveta, namesto tega pa ogledujeta štiri stene.

Zamudo in čakanje so »zakrivil« naši varnostni organi. Korkaljev lahek zaslužek je šel po vodi. Komaj drugič je hotel narediti »človekoljubno« uslugo, organi varnosti pa so ga že imeli v rokah. Njihova čuječnost je večna preglavica vseh sovražnikov in avanturistov.

Po poti zmagovitih partizanskih odredov

14. decembra bo desetletnica ustanovitve II. grupe odredov. Takrat bo tudi številnim Gorenjcem pohitela misel nazaj, v leta borb in zmag, nečloveških naporov in toplega tovarštva, zlasti tistim, ko so se kot partizani borili v tej enoti ali kakor koli pomagali.

V dnevi od 30. novembra do proslave se bodo v Dolenjske, s Kozjega, Koroške in Gorenjske pomikale partizanske patrolje proti Litiji, kjer bo glavna svečanost.

Gorenjske patrolje bodo šle po poti znanega Simonovega odreda iz Podlipoglavja in Turjaka skozi Lučene in Poljane ter preko Save in kranjskega polja na Kravace, od tam skozi Kamniško Bistrico in dolino Bele, preko Konja, Velike planine vse do Vranskega in Celja ter naprej do Litije. Nosile bodo bojno zastavo II. grupe odredov, ki nam je — stara in razcefrana — simbol vsega, kar smo pretrpeli in vsega, kar smo si priborili.

V gorenjskih okrajih se organizacije Zveze borcev že pripravljajo na ta dogodek.

Dopisujte v „Gorenjski glas“

„Tovarišica, tale klobuk je pa moj!“

Tako je potožil oni dan Tonček v otroškem vrtecu v Kropi, ko je videl, da je Janko pokril njegovega zelenčaka in je nato odpeljal Metko v gozd.

Otrok je kot roža v vrtu. Čim bolj jo zalivaš, čim bolj jo čistiš in čim bolj skrbiš zanjo, tem bolje uspeva, tem lepša je. Takšne rože so tudi naši najmlajši — ki jih vzgajamo v vrtu in mu zaradi tega pravimo otroški vrtec. Poglejmo, kaj delajo naši malčki v vrtech in koliko jih ie.

»Mi smo slovenski pionirji«, zapoje mlada grla, stoječ v zboru, pred njimi pa vzgojiteljica, ki ji pravijo otroci teta, tovarišica, pa tudi samo ... šica.

To je službeni začetek v vrtcu, ko so zbrani vsi. Pred tem ima tovarišica opravka s pregledom rok, obrazov, ušes, zobkov in drugega. Kdor nima čistih ušes, mu tovarišica obljubi seme za repo in predstavi otrokom tisti prizor, ko bo dedek z babico pulil repo, a je ne bo mogel izpuliti.

»Mraz je danes, popihajmo v roke, da nas ne bo zeblo. Močno, še močneje!« Otroci pihajo, pljuča se jim širijo in krčijo — dihalna vaja. »Zima bo dolga in huda, drv nam bo treba — sekajmo jih!« Otroci sekajo levo, pa desno, pa še in še. »Sek, sek, sek...!« Visoko dvigajo roke in delajo krepke zamahe.

»Razžagajmo drva!«
V trenutku se spoprimeva dva in dva ter s pesmijo »Žiga, žaga, bratec žaga...« se vlečeta nasprotnika za roke in drug drugega obračata levo in desno.

»Drva nesimo domov!« Globoko ekionjena kolovca se pomika po težo butare proti domu.

»Spodili smo zajčka. Ne boji se nas preveč, ker nismo lovci. Počasi skače pred nami. Ali veste kako?« »Vemo, vemo!« Vsi otroci so zajčki, ki skačejo v krogu po značni sobi ob odprtih oknih. »Tiho, na prste skočimo, da nas lovec ne sliši.«

Kmalu so otroci »slisice«, ki jo uberejo za »zajci«, pa zopet »ježki«, ki se kotilijo po bregu, zatem pa že »kačice«, nato »vrane«, ki v velikih zamahih krilijo po zraku, naposled so »drevesa«, ki jih veter maje.

Takšen je prvi del vsakodnevnega dela z našimi Cicibani v otroških vrtech v Kranju, Škofji Loki, v Trziču, na Golniku, v Radovljici, na Jesenicah, v Kropi, na Bell, v Lescan in

drugod, kjerkoli smo otrokom preskrbeli prostore in opremo za njihov drugi dom.

Otroci imajo pa dopoldne še mnogo »dela«.

V Kropi mora vsak nekaj povedati, kako je preživel nedeljo, na Koroški Beli ugotovijo otroci, katere živali živijo v naših gozdovih in kako živijo.

V Radovljici ocenijo kožuh lisice, zajca, ocenijo škodo ter si ogledajo sliko volka, medveda in drugih gozdnih prebivalcev. V Kranju pregledajo jesenske poljske pridelke, jih razrežejo, zgnetejo še iz kita, prav take kot so resnični, nato jih narišejo, končno pa pravo repo še pri kosilu pojedjo. Na Planini pazljivo poslušajo pravljico, vmes zapojejo, »očistijo par-

ste, proge, avtomobile, stanovanja, tovarne in vsemogoče objekte. Veliko tega je že zgrajenega, preden so vsi otroci zbrani, preden je ura devet.

Kroparčki so zaspančki. Šele okoli desetih so bili zadnjič vsi na nestu, ostali pa so se jezili, ker prej niso mogli slišati pravljice. Zvečer malo prej spat, zjutraj rano »v službo«, pa bo vsem prav. Tudi sprehoi po končanem delu je nekaj vreden in ne sme odpasti, enako ne igre z žogami na prostem, četudi so te nazadnje le snežene.

Tako pripravljajo vzgojiteljice prijetno življenje vsem onim, ki se zbirajo dnevno v otroških vrtech. Za veliko so prikrašani oni, ki doma jeze svoje mamice ali se potikajo po umazanih igriščih okrog hiš ter tam »odkrivajo« čudi današnje tehnike — razno šaro in navlako, ki je od koder koli prišla na smetišče. Njihovi vrstniki v vrtech od triletnikov do kandidatov za 1. razred, se pod vestnim vodstvom vzgojiteljice krepko razvijajo telesno in duševno. Z vsakodnevnim telovadbo si krepijo telo, postajajo odpornejši proti boleznim, nenehno se navajajo na red, na lepo vedenje vsepovsod. Vzgojiteljice jim odpirajo oči za bližino in daljnjo okolico, risarji po kažejo svoje spretnosti in jih razvijajo naprej, pevci in modelarji prav tako, bodoči inženirji pa se učijo pravilno uporabljati »gradbeni material«. Vsem se razvežejo jeziki in otroci prinašajo domov zaklad novih besed in številnih novih pojmov, skratka, otroci v vrtech rastejo tako kot skrbno negovane rože v vrtovih.

Kje ste ostali? Vi v Železnikih, ki vas doma ne pustijo v vrtec, vi, Ločani, ki vas je čez stoštirideset, a imate le osem »odposlancev« v vrtcu. Pa vi Križani, Dupljanci, Preddivorci, Cerkljanci, Zirovci in drugi. Jezerčki bi radi, a nimajo še prostora. Dobili ga bodo. Trzičani bodo na pomlad prijetno presenečeni z novim igriščem, Kranjčani čakajo na »Korotane«.

Iz šole igranja bodo jutri, pojutrišnjem stopili Cicibani v šolo življenja. Ne bo jim težko, dobro bodo pripravljeni, saj že velikó znajo in njihovo bodoče delo, t. j. pravo šolsko delo bo za vse te pravzaprav igrače, čeprav hodijo danes še v vrtec in s »Kranjskim Janezom« v partizane.

IVAN RIBIČ: 8 (Iz zbirke: **Godec Miha in divji mož** z gorã) **Povesti**

Čudni divji mož dolge brade, medvedje moči in otroških misli, ga je objel, da je Miha zapiralo sapo.

»Povej, povej kako bi se takšne umetnije še jaz naučil!«
»Igrati na gosli?« se je zavzel godec in že ga je prešinila nova misel... Moral jo je izpeljati, če naj Bohinjem izpolni obljubo in sebe reši, dokler je bil tale brdavs še dobre volje. Ker če se vznevolji, mu bo trda predla. »Poizkusi, mogoče bo šlo!« Dal mu je gosli v roke.

Neznansko so zacvilile strune, ko se je bradati mož poizkusil na njih.

»Ne gre«, je žalostno vzdihnil, kot bi puhnil kovaški meh. Miha je imel odgovor že na jeziku.

»Hm, s čarovnijo bi se dalo, veš...«
»Da bi igral tudi jaz?«

»Mhm.«
»Kako?« mu je oni pil z usten vsako besedo, ki jo je izrekel.

Miha se je delal, kot da se obotavlja. Mencial je in mencial, kakor da mu je strašno narobe, da bi tudi oni znal gosti. Naposled mu je zaupno dejal:

»Vse je v tem, da se strune in roke navadijo... Kako bi ti rekel... No — da so kot eno: ti se jih komaj dotakneš in že pojejo, kot si želiš...«

»Joj, joj, kaj se to naredi? Si se tudi ti tako naučil?«
»Če povem po pravici — tudi jaz«, je rekel Miha, kot da ga je to sram povedati. »Stari mojster me je imel rad in mi je pomagal...«

»Kako, kako?« je divjak nestrpno silil v godca.

»Jaz bi že... Samo ne vem...« Miha se je nalašč obotavljal, da bi mu oni verjel. »Samo ne vem, če si ti za to. Potrpeti je treba in ubogati, veš!«

»Bom potrpel, bom, vse potrpel! Uh, in ubogal, kar le ukažeš!«

»Pa poizkusiva, če že tako siliš«, je odvrnil Miha. Vedel je, da se Bohinjeci videli kres in zdelo se mu je, da že sliši šum v planini; hiteti je moral. Ker če bi se s temle hrustom sprijeli kar tako, kdo ve, ali ne bi bilo kakšne vdove v Bohinju... A tudi to mu ne bi bilo po volji, če bi kdo tega horeja preveč česnil po buči, saj srea le ni bil tako napadnega'...

Hitro je napravil strašno moder obraz. Segel je v torbo in izvlekel velik svitek strun, ki jih je vedno nosil s seboj. Kakor da kliče čar, s takó skrivnostnim glasom je govoril:

»Strune in roke morajo postati eno... Daj roke!«

Oni mu je ubogljivo pomolil svoje medvedje šape. Miha mu jih je pričel tesno ovijati s strunami, da so se mu kar zarezale v meso. Zakaj v tistih časih so bile strune silno močne, ker so ljudje ljubili močne pesmi in niso bili zadovoljni z vsakim mačjim zavijanjem.

»Strune in roke morajo biti eno...« je ponovil, da ga je mogel še bolj trdno povezati.

Ovijal mu je strun okrog zapestij, ovijal, dokler ni slišal, da je hosta za njim polna ljudi.

Vloga prosvetnih delavcev v družbenem življenju

Novi ekonomski odnosi in razvoj proizvodnih sil ter s tem v zvezi novi načini upravljanja gospodarskih podjetij so zahtevali ustrezajoče spremembe na političnem področju — decentralizacijo in demokratizacijo ljudske oblasti — ter odprli vrsto vprašanj na prosvetnem in kulturnem področju. Prosveta bi morala predvsem reševati vprašanje preobrazbe misljenja, ustvarjati v človeških glavah zavest odraz nastalih gospodarskih in političnih sprememb. Porast ekonomike in njo spremljajoča razgibanost na vseh ostalih področjih nujno zahteva znanstveno izšolan naraščaj; borba za obdržanje in za nadaljnje razvijanje socialističnih pridobitev pa podjetnega, smelega in patriotičnega mladega človeka. S tega temeljnega gledišča bi morale tudi kulturne ustanove razvijati svoje delovanje. Skratka, na vseh področjih se pojavlja vrsta vprašanj, ki zahtevajo ustrezno rešitve.

Prav dejstvo, da imamo poleg obstoječega obeljudskega sektorja v industriji še privatni sektor v kmetijstvu, komplicira reševanje mnogih gospodarskih, političnih in kulturnih vprašanj. Okoli te ostaline kapitalizma se zbira jedro antisocialističnih odgovorov na vsa družbena vprašanja. Nerešeno vprašanje v kmetijstvu zavira pospešeno rast socializma tudi na drugih področjih ter demobilizira znaten del podeželskega delavstva, izobraževanje in samih kmetov od aktivnejšega reševanja socialističnih nalog na vseh področjih. Da je pri tem steber reakcionarne miselnosti srednjeveški kler, ni treba posebej omenjati.

Kakor smo že omenili, je tudi del prosvetnih delavcev neaktiven pri reševanju prosvetnih in kulturnih nalog. Ta dezinteresanost nedvomno izvira iz napačnega ocenjevanja družbene preobrazbe, ki jo smatrajo za posledico nekaj stihjskih polzkusov »režimca«, ne pa kot zakonito posledico spremenjenih družbenih osnov. Mnogi mladi učitelji imajo prenikno strokovno in splošno izobrazbo, del starejših prosvetnih delavcev pa je že nesposoben, da bi se poglobil v nove družbene in šolske probleme. Za podeželje je značilno dejstvo, da je marsikje v ideološki borbi za nazadnjaško okolico običal učitelj sam, ali pa da je postal zaradi različnih neuspehov malodušen.

Več znanstvene poglobitve

Napačno bi bilo misliti, da prosvetni delavci ne delajo. So tudi taki primeri, a številnejši v mestih kot na podeželju, da ima učitelj celodnevni pouk, poučuje v različnih tečajih, pomaga pri knjižnicah, igralskih družinah, pevskih zborih in podobno. Skratka, delež prosvetnih delavcev pri izobraževalnem in kulturnem delu na vasi je v splošnem velik. Glavna in osnovna pomanjkljivost pa je v tem, da je vse to ogromno delo opravljeno marsikje brez zadostne znanstvene poglobitve in zato vgojno nepričljivo. Zaradi tega, ker ne poznajo gospodarske in politične problematike, se neradi spuščajo v borbo z reakcionarnimi elementi. Pri tem igra seveda pomembno vlogo še lastno nepremagano idealistično gledanje.

Pretečnost nam daje v učiteljskim pokretom lep primer družbene aktivnosti prosvetnih delavcev. Kaže nam, kako se je v buržoazni družbi izdvojila skupina učiteljev, ki je spoznala neutemeljenost in krivičnost kapitalističnega sistema ter zavestno stopila v borbo proti reakcionarnim pojavom v takratnem šolstvu in javnem življenju. Učiteljski pokret je lahko prosvetnim delavcem ne le vzgled politične dejavnosti v takratnih naprednih delavskih in kmečkih družinah, temveč tudi vzor živga pedagoškega dela in mobilizacije prosvetnih delavcev za socialno raziskovanje otrokovega okolja in borbe proti vsem škod.

25-letnica tržiške godbe

Godba na pihala v Trzliču je pred kratkim praznovala petindvajsetletnico obstoja. Svoj praznik je proslavila v soboto zvečer s koncertom, ki so se ga Trzličani udeležili v velikem številu. Uvodno besedo na proslavi je imel tov. Nande Stritih, predsednik »Svobode«, v katero se je godba v celoti vključila. V svojem govoru je poudaril, da ima ta godba povsem delavski značaj ne glede na to, kdo vse so hoteli biti nekaj njeni pokrovitelji, in da ima šele danes v okviru »Svobode« vse možnosti razcveta.

Godba je zaigrala vrsto skladb, nakar so nastopili še drugi glasbeni ansambli — godalni trio s klavirjem, šramelski kvartet, duet, citre in kitara — ter najmlajša violinistka iz Trzliča, desetletna kapelinikova hči Anka Ahačičeva. Zadnji del sporeda je izpopolnila zopet godba, pred tem pa sta izročila predsednik in tajnik »Svobode« kapeliniku Rudolfu Ahačiču, vsem ustanoviteljem godbe in godbenikom pismena priznanja.

Naslednje jutro so se godbeniki spomnili tudi svojih padlih tovarišev. Njim v spomin so na pokopališču položili venec na partizanske grobove in zaigrali nekaj žalostink.

Obračun dela OKUD „ENAKOST“ v Kranju

Minul ponedeljek je bil v Vajeniški šoli v Kranju redni občni zbor OKUD »Enakost« v navzočnosti 40 članov.

Iz poročil je bilo razvidno, da je bil zlasti pevski odsek zelo delaven, saj je imel devet samostojnih nastopov in sicer v Kranju (dva nastopa), Krizah, Trzliču, Stražišču, Primskovem, Cerkljah, Kovorju in drugih krajih. Aktivno sodeloval pa je tudi ob priliki I. Gorenjskega festivala, na dveh prireditvah v počastitev VI. kongresa KPJ ter ob priliki odkritja plošče padlim talem v Nemški vasi pri Trebnjem. Pevski kon-

certi društvu sicer niso prinesli posebnih finčnih uspehov, z zadovoljstvom pa je bil na občnem zboru ugotovljen njihov moralni uspeh. Zlasti je pohvalno, da je društvo večino svojih nastopov imelo na podeželju, s čimer je mnogo prispevalo h kulturno-prosvetni vzgoji naše vasi, kar večkrat pogrešamo pri ostalih kulturno-prosvetnih društvih. Šahovski odsek je imel tri srečanja. Slabost odseka je bila v tem, da ni uspel pritegniti k sodelovanju vseh šahistov — obrtnih mojstrov in pomočnikov.

Občni zbor sta med drugim pozdravila zastopnik okrajnega odbora Ljudske prosvete tov. Bavdek in zastopnik Obrtne zbornice tov. Šiling. Tov. Bavdek je po pozdravnih besedah kritično ocenil društveno delovanje in njegov pomen. Pohvalno se je izrazil o delovanju društva, ki je imelo toliko nastopov. Razlika med OKUD »Enakost« in društvu »Svoboda« je ta, da »Enakost« zajema obrtnike, »Svoboda« pa v prvi vrsti delavstvo. Namen kulturno-prosvetnih društev pa naj bi bil isti: ideološka vzgoja članov, širjenje kulture vsepovsod, odvajanje ljudi od pijančevanja, kakor tudi prispevanje z lepim vzgledom k boljšemu družinskemu življenju. Apeiral je na navzoče, da v tem smislu vzgajajo mladino. Priporočil je, da je v okviru društva poslastiti ustanoviti vajenski pevski zbor »Enakost«. Pohvalil je društveno pevovalstvo, tov. Fabianija, ki ima v tem pogledu že lepe uspehe.

Dalje je tovariš Bavdek izrazil željo, naj bi se tudi socialistični sektor obrtništvu udeleževal v društvu. Mnenja je, da je delovanje društva še preozko, ker deluje le pevski in šahovski odsek. Priporočila ustanovitev čitalnice, za kar društvo rabi v prvi vrsti le primerno sobo. Zamisel, da društvo ustanovi tamburaški odsek, je pohvalil kot zelo uместno; priporočila pa tudi ustanovitve dramskega odseka.

Dalje je tovariš Bavdek izrazil željo, naj bi se tudi socialistični sektor obrtništvu udeleževal v društvu. Mnenja je, da je delovanje društva še preozko, ker deluje le pevski in šahovski odsek. Priporočila ustanovitev čitalnice, za kar društvo rabi v prvi vrsti le primerno sobo. Zamisel, da društvo ustanovi tamburaški odsek, je pohvalil kot zelo uместno; priporočila pa tudi ustanovitve dramskega odseka.

Dalje je tovariš Bavdek izrazil željo, naj bi se tudi socialistični sektor obrtništvu udeleževal v društvu. Mnenja je, da je delovanje društva še preozko, ker deluje le pevski in šahovski odsek. Priporočila ustanovitev čitalnice, za kar društvo rabi v prvi vrsti le primerno sobo. Zamisel, da društvo ustanovi tamburaški odsek, je pohvalil kot zelo uместno; priporočila pa tudi ustanovitve dramskega odseka.

Dalje je tovariš Bavdek izrazil željo, naj bi se tudi socialistični sektor obrtništvu udeleževal v društvu. Mnenja je, da je delovanje društva še preozko, ker deluje le pevski in šahovski odsek. Priporočila ustanovitev čitalnice, za kar društvo rabi v prvi vrsti le primerno sobo. Zamisel, da društvo ustanovi tamburaški odsek, je pohvalil kot zelo uместno; priporočila pa tudi ustanovitve dramskega odseka.

Dalje je tovariš Bavdek izrazil željo, naj bi se tudi socialistični sektor obrtništvu udeleževal v društvu. Mnenja je, da je delovanje društva še preozko, ker deluje le pevski in šahovski odsek. Priporočila ustanovitev čitalnice, za kar društvo rabi v prvi vrsti le primerno sobo. Zamisel, da društvo ustanovi tamburaški odsek, je pohvalil kot zelo uместno; priporočila pa tudi ustanovitve dramskega odseka.

Dalje je tovariš Bavdek izrazil željo, naj bi se tudi socialistični sektor obrtništvu udeleževal v društvu. Mnenja je, da je delovanje društva še preozko, ker deluje le pevski in šahovski odsek. Priporočila ustanovitev čitalnice, za kar društvo rabi v prvi vrsti le primerno sobo. Zamisel, da društvo ustanovi tamburaški odsek, je pohvalil kot zelo uместno; priporočila pa tudi ustanovitve dramskega odseka.

Dalje je tovariš Bavdek izrazil željo, naj bi se tudi socialistični sektor obrtništvu udeleževal v društvu. Mnenja je, da je delovanje društva še preozko, ker deluje le pevski in šahovski odsek. Priporočila ustanovitev čitalnice, za kar društvo rabi v prvi vrsti le primerno sobo. Zamisel, da društvo ustanovi tamburaški odsek, je pohvalil kot zelo uместno; priporočila pa tudi ustanovitve dramskega odseka.

Dalje je tovariš Bavdek izrazil željo, naj bi se tudi socialistični sektor obrtništvu udeleževal v društvu. Mnenja je, da je delovanje društva še preozko, ker deluje le pevski in šahovski odsek. Priporočila ustanovitev čitalnice, za kar društvo rabi v prvi vrsti le primerno sobo. Zamisel, da društvo ustanovi tamburaški odsek, je pohvalil kot zelo uместno; priporočila pa tudi ustanovitve dramskega odseka.

Dalje je tovariš Bavdek izrazil željo, naj bi se tudi socialistični sektor obrtništvu udeleževal v društvu. Mnenja je, da je delovanje društva še preozko, ker deluje le pevski in šahovski odsek. Priporočila ustanovitev čitalnice, za kar društvo rabi v prvi vrsti le primerno sobo. Zamisel, da društvo ustanovi tamburaški odsek, je pohvalil kot zelo uместno; priporočila pa tudi ustanovitve dramskega odseka.

ljivim vplivom na duhovno in telesno rast slovenskega otroka, ki se še danes kaže v kmetijskih predelih, kjer se življenje teče pod ekonomskim vplivom gruntarjev in duhovnim suženjstvom klera.

Premalo pedagog. iniciative

Sektorske konference prosvetnih delavcev v Kranju, Trzliču, Skofji Loki, Cerkljah, Zeleznicah in v Gorenji vasi, ki so bile v preteklih štirinajstih dneh, so imele namen soočiti današnje pedagoško in družbeno dejavnost prosvetnih delavcev s preteklostjo, z dejavnostjo učiteljskega pokreta.

Skladno z demokratičnimi principi, ki naj obvladajo vsa področja našega družbenega življenja, naj bi se tudi prosvetni delavci svobodno odločili za aktivnejše in ideološko čistejše delo. V pedagoški praksi je dokaj žalostno stanje: Malo je pedagoške iniciative, samostojnega razvijanja pedagoških principov, kritičnega dela na učnih programih, raziskovanja pozitivne pedagoške tradicije, kritične obdelave predmetnega pouka v primeri s strnjanim itd. Večina današnje pedagoške prakse temelji na šablonskem prenašanju uradnih programov, pri čemer se seveda ne more uveljaviti življenjski princip pouka.

Čeprav je na naših gimnazijah vrsta profesorjev, ki dobro poznajo svoj predmet, le-ti zelo malo prispevajo k popularizaciji znanosti — ne sodelujejo niti pri LU niti ne obdelujejo problemov v lokalnem tisku ali strokovnih glasilih. V javnosti se vse premalo nastopajo kot aktivni kulturni delavci.

Vkladimo besede z dejanji

Jasno je, da vse to slabi vzgojno delo, ker eno so lepe besede, drugo pa aktivna borba za novo življenje. Nedostojnost vzgojiteljev vzbuja v učencih dvome in tako ostanejo lepe besede brez odziva, ker jih ne spremlja lastna borbena dejavnost. Precej drugače pa je na šolah, kjer vidijo učenci v svojih predavateljih resnične predstavnike socialističnih misli in dela. Vprašanje soglasja med besedami in dejanji bo postalo še posebno aktualno po uvedbi predmeta moralne in družbene vzgoje.

V naše šole moramo uvesti delavnice in v večji meri pristopiti k politehnicizaciji pouka, k izboljšanju kabinetov, učil in same opreme šolske stavbe. Brez dvoma bodo morale krasiti naše šole slike

25-letnica tržiške godbe

Godba na pihala v Trzliču je pred kratkim praznovala petindvajsetletnico obstoja. Svoj praznik je proslavila v soboto zvečer s koncertom, ki so se ga Trzličani udeležili v velikem številu. Uvodno besedo na proslavi je imel tov. Nande Stritih, predsednik »Svobode«, v katero se je godba v celoti vključila. V svojem govoru je poudaril, da ima ta godba povsem delavski značaj ne glede na to, kdo vse so hoteli biti nekaj njeni pokrovitelji, in da ima šele danes v okviru »Svobode« vse možnosti razcveta.

Godba je zaigrala vrsto skladb, nakar so nastopili še drugi glasbeni ansambli — godalni trio s klavirjem, šramelski kvartet, duet, citre in kitara — ter najmlajša violinistka iz Trzliča, desetletna kapelinikova hči Anka Ahačičeva. Zadnji del sporeda je izpopolnila zopet godba, pred tem pa sta izročila predsednik in tajnik »Svobode« kapeliniku Rudolfu Ahačiču, vsem ustanoviteljem godbe in godbenikom pismena priznanja.

Naslednje jutro so se godbeniki spomnili tudi svojih padlih tovarišev. Njim v spomin so na pokopališču položili venec na partizanske grobove in zaigrali nekaj žalostink.

Novi delavci v družbenem življenju

naših gospodarskih objektov, slike o novih načinih proizvodnje v industriji in kmetijstvu ter slike iz narodno-osvobodilnega boja.

O vsem tem so govorili prosvetni delavci na svojih sektorskih konferencah. Izrečenih je bilo mnogo dobrih misli, danih je bilo mnogo dragocenih pobud. Prav gotovo bodo iskali prosvetni delavci rešitve na vsa ta vprašanja. S pravilnim odgovorom na vsa ta družbena vprašanja pa se bodo prosvetni delavci približali tistemu, kar je zanje najvažnejše, k izoblikovanju lastne socialistične osebnosti — borca za novo življenje.

Filmi, ki jih gledamo

HOJA LERO

Film predstavlja vrhunec padca naše filmske industrije. Režiser in scenarist Afric ga je reklamiral z velikim hrupom in objubljal, da bo naš javnosti dal izvrsten zgodovinski film iz življenja naših pradedov po naselitvi na Balkanu. Štal nas je 30 milijonov dinarjev. Trestle so se goré — rodila se je miš, prvi srbski pregovor. Dobili smo filmsko fantazijo s tematiko iz življenja nekega neznanega plemena, ki bi lahko živelo kjerkoli, kajti okolje je neurejena gromota vseh mogočih elementov, ki imajo kaj malo slovenskega v sebi. Toda film je celo za fantazijo presegel meje: vraževerno plemo ima v svoji sredi moderne revolucionarje. Tudi s tehnične strani pomeni film nazadovanje, igra pa je povsem diletantska. Beograščani so film kmalu duhovito prekrstili v »Aman Lero« (turški vzlik skrajnega obupa, v rabi tudi med Bosanci).

ŠTIRJE V DŽIPU

To je prvi povojni švicarski film, ki ga gledamo. Je pa tembolj zanimiv. Švicarji so z njim hoteli pokazati javnosti detajli iz življenja povojnega Dunaja, v katerem vladajo štiri okupacijske sile, in v prvi vrsti odnose med samimi okupatorji. Tega so se lotili na kaj posrečen način. Izbrali so si internacionalno policijsko patruljo v džipu, ki jo sestavljajo štirje predstavniki velesil. Igralci resnično pripadajo narodnostim, ki jih v filmu predstavljajo.

Ta teden je prišel ruski policist na vrsto, da prevzame vodstvo patrulje. Obveščen je, da je nemški vojaški ujetnik ušel iz sovjetskega ujetništva in da se vrača k svoji ženi na Dunaj. Dobil je nalogo, da ga ujame. Njegovi kolega v džipu pa so drugačnega mnenja: sodelovanje z usodo mladih zakoncev jim veva, naj vkljub službeni dolžnosti preprečijo Rusove nakane. Na tem konfliktu gradi režiser dejanje in ga skoz vrsto zapletljivih privede do srečnega končaja. Idealizirani Amerikanec s pomočjo omejenega Angleža in brezbrilnega Francoza užene trdosrčnega policista Rusa v kozji rog. V okoreli policijski duši Rusa zmaga — seveda po raznih naključjih in ob pomoči Amerikance — človečnost nad dolžnostjo.

Ruske oblasti so zato protestirale proti filmu, češ da v napačni luči podaja ruskega vojaka. Tudi mi mislimo, da film ni prikazal tipičnega predstavnika ruske soldateske, le sodeč z drugačnega stališča: prav nič tipična ni njegova spreobrnitev.

NOVE KNJIGE

ROBERT E. SHERWOOD »BELA HISA — DOKUMENTI HARRY L. HOPKINSA«

(»Ratne tajne Bele kuće« v izdaji za grebške »Zores«, prevedla Josip Horvat in Konstantin Milles).

V času druge svetovne vojne je bila Sherwoodu, enemu od najsposobnejših ameriških publicistov, zaupana odgovornost na dolžnost: postal je pisec sodelavcev govorov in izjav predsednika Roosevelta. Tako je bil Sherwood priča vsem Rooseveltovim zgodovinskim odločitvam. In prve roke je bil poučen o vseh dogodkih, ki so drugim iz razumljivih vzrokov ostali skrivnost do danes. Knjiga je zato bolj kot vsi drugi memoarji odkrila skrivnosti druge svetovne vojne. Bralce se bo lahko šele sedaj podrobneje seznanil z ozadjem svetovnih dogodanj, z organizacijo invazije v Evropi in zaključki medzavezniških konferenc v Moskvi, Casabianki, Teheranu in Jalti.

Pomembnost knjige je še toliko večja, ker niti Roosevelt niti njegov sodelavec Hopkins nista uspela napisati memoarjev. Umrla sta predčasno. Na osnovi njihovih dokumentov in arhiva vojnega ministrstva ZDA je Sherwood prvi pojamal svetu ozadje amer. dela izza kulisa časa vojne. Ves ta material je Sherwood kot dober poznavec obdelal po znanstveno-kritični metodi. Skrbnost znanstvenika je dodal še svoj talent pisatelja dramskih del, ki je doma v psihološki in situacijskih dramskih efektihi.

Knjiga je takoj po izidu (1948. letu) doživela velik uspeh v ameriški javnosti in priznanje kritike ter bila že v letu 1949. nagrajena s Pulitzerjevo nagrado.

Predavanje

Mestni odbor AFŽ Kranj vjudno vabljuje žene — mamice na predavanje dr. Leo Matajca o otroških boleznih, ki bo v stranski dvorani sridikalnega doma 27. novembra ob 20. uri. Udeležite se predavanja polnoštevilno!

»Gorenjski glas« v vsako hišo

„Pesem s ceste“

Nova premiera Mestnega gledališča na Jesenicah

»Pesem s ceste« je igra iz življenja treh uličnih muzikantov v starinskem predmestju nekega vele mesta. Igra je dokaj veren izrez iz življenja preteklega dobe kot nekaka optimistična komedija. Res, da »Pesem s ceste« ni visoka literatura, vendar ne moremo reči, da bi bila čisto na njenem robu, saj je v njej prikazano resnično življenje predmestnih malih ljudi, siromašnih, kar zadeva bogastvo, a bogatih po srcu in poštenju.

»Pesem s ceste« spada med tiste vrste iger, v katerih najdemo odrske slike, kakor jih srečujemo recimo v dunajskem filmu o kvartetu Schramel. Te vrste iger in filmov spremljajo lahkotne popevke in popevčice z ulice, s ceste vele mesta. V »Pesmi s ceste« je prikazan teret, ki ga tvorijo harmonikar Miško, kitarist Kristof in saksofonist Karl. Troje imen, troje muzikantov, troje različnih značajev: prvi živi za ljubezen svoje harmonike, drugi je filozof, ki razpravlja o električni energiji, ki da se je bo nekdo nabralo preveč in da bo takrat strašno sko eksploziralo; tretji je vdan pijaci... Vsem pa je v krvi godba, ki jih je združila v tercet, da igrajo po ulicah in cestah, po dvoriščih, kjer pobirajo iz cestnega prahu, blata in brozge drobiž, ki so jim ga vrgli z oken in balkonov.

V starem predmestju je kletna soba njih skromno stanovanje, katerega lastnik je Miško, medtem ko sta Kristof in Karl njegova sestanovala. Soba je siromašna, borna na pohištvo, ki je bilo kdo ve kdaj znešeno z vseh strani in vetrov, a je zanje vendarle »toplo ogujšče«. Z nabranim drobižem se skromno preživljajo, gospodinjica pa jim mlada Ana; popravlja, kuha, pere; skratka, skrbi zanje kot dobra mati... To beraško idilo in harmonijo razdere nenavaden dogodek: Karl najde ob vogalnem kamnu skrinjico z briljanti, za katere ponuja prekupčevalec in sumljivi trgovec Konrad sprva le nekaj tisočakov, pozneje pa več in več. Miško stopi k starinarju in zve, da so dragotnine vredne čez milijon. Tako postanejo berači čez noč milijonarji. Zdej sanjajo ulični muzikantje o turneji po Evropi, saj imajo denarja dovolj za reklamo... Za njihovo skrivnost pa zve tudi soseda Kati, mlada, lepa in ljubezniva zapejlvka; v njene mreže se ujame ljubimec Miško, ki ne mara več za svojo življenjsko družico Ano, ker je zanočala. Miško ji odkrito pove, da je ljubezen med njima končana. Očita ji, da je ona hotela imeti družino, dom; njegov ideal pa je prostost in umetnost. Zato sklene oditi v svet, da ubeži obema. Ani in Kati. Tihó srečo prejšnjega življenja je pregnala »sreča« — najdeni milijon.

Disharmonija je razdrila muzikalni tercet. Karl in Kristof se odločita za igro v dvoje; otrok, ki ga je rodila Ana, pa

mora imeti očeta. Zato vprašata Ano, ali bi katerega od njih hoteli imeti za moža. Ana odbije njune ponudbe in se preseli. Bogastvo je bilo krivo vse nesreče. Ko pa Ana zve za najdene briljante, jih vzame in odnese na policijo, na oddelek za izgubljene in najdene predmete. Še istega dne se vrne Miško. V njem zmaga dobro srce in poštenje. Ano sklone poročiti. Medtem jih stražnik obvesti, da so že ugotovili lastnika ukrašenih briljantov in da dobi Ana lepe denarce kot najdenino. Znova se naseli sreča v kletne sobe v starinskem predmestju, na cesti pa znova zadoni popevka — »pesem s ceste«. Muzika, ki jim prihaja iz dobrega, poštenega srca, jih znova združuje, tokrat v lepše življenje, v življenje bohemo — uličnih muzikantov. Sodelujejo harmonikaš Miško — Pavle Klinar, kitarist Kristof — Vende Sadar, saksofonist Karl — Matevž Gluhar, mlada gospodinja Ana — Slava Marošičeva, zapejlvka Kati — Silva Gogalova, trgovec in prekupčevalec Konrad — Slavko Žagar in stražnik — Rudi Mandl.

Sceno — kletno sobo v starem predmestju — je z dobrim okusom pripravil Bojan Čebulj. Igro je zrežiral prof. Jože Tomažič ter vdahnil predstavi prisrčnost malih ljudi s ceste, ki vsakogar prevzame in osvoji. Igra je osvobodila tudi jeseniško publiko, ki jo je pozdravila z burnim aplavzom. Tudi primerno izdelani glasbeni vložki so poživili igro, zlasti pa je vžgala zadnja pešem »Večna zarja«, ki sta jo občuteno zapela Sadar in Gluhar.

— et

Pred odkritjem Prešernovega spomenika

Kje naj v Kranju stoji spomenik dr. Francetu Prešernu?

Pod tem naslovom je objavil dr. Ivo Štampihar v »Ljudski pravici« z dne 15. t. m. polemichen članek, ki nujno terjaja odgovor avtorju in pojasnilo javnosti. Gotovo bo pripravljali odbor Prešernovih svečanosti v Kranju skušal priobčiti svoj odgovor na istem mestu, kjer je bil objavljen omenjeni članek. V pomiritev kranjske javnosti naj povemo le to, da sedaj, ko stojimo tik pred odkritjem, ki bo 28. decembra, zares ni več časa za debato o prostoru. Odkritje bomo opravili prav tako in prav tam, kakor je bilo sklenjeno.

LASTNIKOM HIS IN LOKALOV V KRANJU

V prihodnjem mesecu bo prišlo k odkritju Prešernovega spomenika mnogo gostov iz domačih in tujih krajev.

Č. Z.

Dovejte tudi Vi svoje mnenje!

V zadnji številki smo razpisali NAGRADNO ANKETO. Povabili smo Vas, da odgovorite na nekaj vprašanj in s tem pomagate našemu časopisu.

1. Kakšen naslov predlagate za novi list?
2. Kako ste zadovoljni z dosedanjim listom in kaj vam v njem ni všeč?
3. Kakšne spremembe v listu predlagate?
4. Ali naj list v prihodnje izhaja dvakrat tedensko ali raje enkrat in zato v večjem obsegu?
5. Ali nameravate v prihodnje z nami sodelovati in o čem mislite dopisovati?

Prosimo, da odgovore pošljete v uredništvo najkasneje do 1. decembra. Posredna ocenjevalna komisija pregleduje odgovore in bo dodelila prvo nagrado v znesku 500 dinarjev, ter dvanajst lepih knjižnih nagrad. Dobre odgovore in koristne predloge smo sklenili razen tega še objaviti v listu.

Doslej smo že prejeli več odgovorov in objavljamo naslednjega:

Uredništvu »Gorenjskega glasa«

V zvezi z Vašo anketo, objavljeno v Gorenjskem glasu št. 47, podajam svoj odgovor na postavljena vprašanja.

1. Po mojem mnenju naj bi ostal naslov listi, v kolikor pa bi se menjal, naj bi izglubil naslova pokrajine »Gorenjska«.

2. Priznati moram, da nisem naročen »Gorenjski glas« direktno pri Vaši pisarni, kupujem pa redno vsako številko, ga zelo rad prebiram že od meseca oktobra 1952, odkar se nahajam na Gorenjskem. V glavnem sem zadovoljen z vsebino, dejansko pa ima pomanjkljivosti zaradi tega, ker člani Partije in ostali ljudje premalo dopisujejo v list. Vseč mi ni to, da se je v listu premalo pisalo o tovarnah prav iz samega Kranja. V glavnem je bil list dosedaj zadovoljiv in po mojem mnenju odigral svojo vlogo.

3. V bodoče naj bi list obravnaval bolj problematiko iz kmetijstva, uspehe v pomembnih panogah našega gospodarstva, prav posebej dosežene uspehe v kmetijstvu, uspehe in pomanjkljivosti pri pravljanju tovarn, delo frontnih organizacij, kakor tudi ostalih množičnih organizacij. Popolnoma se strinjam z rukovodilnimi »Zanimivosti tur in tam« in

»Glas naših bralcev«. V bodoče naj bi list prinašal, tudi v kratkih obrisih, novosti iz političnega življenja v svetu, kakor tudi v splošnem novosti iz naše države na političnem in gospodarskem področju. To naj bi se uveljavilo vsled tega, ker je pri nas še precej ljudi, pa naj si bodo to delavci ali kmetje, ki niso naročeni na dnevni časopis, temveč le na tedenski — v konkretnem primeru na »Gorenjski glas«. Uvedli naj bi rubriko »Vprašanja in odgovori«, kakor tudi »Strokovni nasveti«. Tudi za naše žene naj bi se kaj pisalo v listu, pa naj si bo to o gospodinjskih nasvetih ali pa o modi in kroju.

4. Po mojem mnenju bi bilo bolje, da list izhaja enkrat tedensko in to v večjem obsegu, kakor da bi izhajal dvakrat tedensko v manjšem.

5. Moja napaka je, da še ne sodelujem v »Gorenjskem glasu«, ker tudi po službeni dolžnosti zvežem za dogodke, ki so važni za lokalni časopis. Potrudil se bom, da bom imel v bodoče z vami tesnejše stike. Pisal bi vam vse novice s področij občinskih LO Predoslje, Nako in Senčur, ker mi je v teh situacijah do bodro znana. Pisal bi o vsem, kar bi prišlo v poštev, v kolikor mi bo čas dopuščal.

S tem sem skušal odgovoriti na anketo. — Vas pozdravlja V. D.

ŠAH in ŠPORT

CARINA — ŽELEZNICA 3:1

V nedeljo dne 16. novembra so se že drugi pomerili med seboj nogometaški lokalne podružnice Železnike postaje Jesenice in sindikalne podružnice pri carinarnici in Transjugu. Zmagalo je moštvo Carina. Transjug z rezultatom 3:1.

REGORČIČ — ŽELEZNIČAR 2:1

Na nedeljski nogometni tekmi je zmagal jeseniški Gregorčič nad Železničarjem iz Gorice z rezultatom 2:1. Tekma potekala zadovoljivo. Rezultat ustreza moškosti obeh moštev.

BRATSTVO — LOČAN 1:3

Prva polovica igre med Bratstvom z Jesenic in Ločanom iz Škofje Loke je bila zelo igra, drugo polovico pa je prevladoval sodnik, ki ni bil kos svoji nalogi. Sodil je zelo slab. Zmagali so Ločani z rezultatom 3:1.

MLADINCI LOČANA — MLADINCI BRATSTVA 5:4

Kakor v prvi tekmi med moštvi Bratstva in Ločana je tudi pri mladinskih nogometni tekmi sodnik precej kvadril potek igre. Zmagali so mladinci Ločana z rezultatom 5:4. Pri tej igri smo opazili precejšen napredek mladincev Bratstva, ki si predvsem prizadevajo pokazati lepo in plemenito igro.

ŠAHOVSKI DVOBOJ V KRANJU

V nedeljo, 16. t. m. so se pomerili na šestdesetih deskah prijatelji šahovske igre iz bivšega okraja Kamnik in okraja Kranj. Borba je potekala vsestranski v premoči gostov. Dvoboj so zmagali odločili v svojo korist z rezultatom 23 proti 18. Domača reprezentanca bila razen dveh Dupljanec v celoti iz Kranja. Neopravičeno so izostali Tržičani, Naklanci, Križani in Ločani. Kranjčanom se pozna, da premalo igrajo. Tudi ob tej priliki se je pokazalo, da brez stalnega prostora šah v Kranju ne more napredovati. Zelo zgrešeno bi bilo, če bi zlasti našo mladino s šahom sprijamali na obisk kavarniških in gostilniških prostorov.

KATASTROFALEN PORAZ KOROTANA V CELJU

Vsako leto kranjski Korotan po več ali manj uspešni zaključeni nogometni sezoni pripravi Kranjčanom kakšno neprijetno presenečenje. Kdo se več ne spominja lanskoletnega katastrofalnega rezultata 17:0 v igri z Odredom? Tudi letos niso prenehali s to prakso. V nedeljo so v prijateljski tekmi v Celju pretrpeli nov katastrofalen poraz od Kladičvarja, ki jih je zaslužen premagal z rezultatom 8:1 (3:0) Krivdva za ta poraz leži na nediscipliniranosti igralcev in na dejstvu, da je Korotan vzel to tekmo nadvse neresno.

STRELCI GORENJSKE SO SE POMERILI

V nedeljo, 16. novembra 1952 so se najboljše družine okraja Kranj in Radovljica spet pomerile med seboj — za prvaka v letošnji sezoni.

Tekmovanja, ki je bilo na pobudo okraja Radovljica, se na strelišču v Kranju udeležilo 6 članskih in 3 mladinske ekipe z vojaško puško.

Prvo mesto je s 346 točkami dosegla ekipa tovarne »Tiskarina« Kranj, ki je ena izmed najboljših pri vzgoji svojih članov. Drugo mesto SD »Štefe Antona-Kostje« Tržič s 295 točkami, tretje mesto SD tovarne »IBI« Kranj s 254 točkami. Kot priznanje za dosežene uspehe so prejeli lepe diplome. Radovljčanom so pripadla zadnja tri mesta.

Med mladinci so se najbolje izkazali Tržičani.

JESENSKI CROSS

Vodstvo Tekstilnega tehnikuma v Kranju je organiziralo masovni jesenski cross, katerega se je udeležilo okoli 10 tekmovalcev. Kljub slabemu vremenu so vsi tekmovalci pokazali veliko vzdržljivost in borbenost. Izven konkurence je pri moških tekmoval znani atlet ljubljanskega »Železničarja« Darko Inkret in prišel prvi na cilj. Moški na 1500 metrov: 1. Ignacij Dokl, 2. Franc Petek, 3. Boris Kosovel; ženske na 800 metrov: 1. Marica Humer, 2. Ema Stern in 3. Milena Sekirnik. Tekmovanje je zelo dobro vodil profesor Ošina.

Glas naših bralcev

MUHAVOST DIREKTORJA

Ni dolgo tega, odkar smo na Jesenicah gledali Mollérovga »Namišljenega bolnika«. Bill smo ponosni na uspeh in na predek Mestnega gledališča. Toda naše veselje je bilo kratkotrajno. Ponovna uprizoritev nas je razočarala, kajti manjkala je vrsta prizorov. Zakaj to? — smo se spraševali. Odgovor je bil kaj hitro tu. Direktor gimnazije je prepovedal nadaljnje sodelovanje svojih učencev v ansamblu gledališča. Pri tem so ga, kakor smo slišali, vodili vzgojni motivi. Vprašamo se, čemu jim že od začetka ni prepovedal sodelovanja, če misli, da je bolj prav, da ne sodelujejo? Zakaj je brezobzirno pokvaril prvi uspeh gledališča? Čudi pa nas, da je dovolil in celo priporočil učencem, obisk vzgojno veliko bolj problematične igre »Srečni dnevi«, ki jo je uprizorilo ljubljansko gledališče. Zdi se nam, da je vmes tudi nekaj muhavosti. Vsiljuje se nam tak zaključek, če se spominimo, da je pred nedavnim prepovedal svojim učencem celo igrati odbojko na šolskem dvorišču.

Vidic Stojan

BESEDA O JAVNI RAZSVETLJAVI

Dve hidrocentrali — ceste pa nerazsvetljene

Pri Zirovnici sta kar dve hidrocentrali. Stari, manjši, se je letos pridružila še velika, nova HC Moste. Kljub temu pa so ceste v Zirovniških vaseh nerazsvetljene. Zadnjič, ko sem obiskal Prešernov dom v Vrbi, sem se vračal skozi Zirovniške vasi na večer. Ni vlak. Tema je bila kot v rogu. Človek bi se ne čudil, če bi bile te vasi neelektrificirane. — Tako pa...

Ne bi se spotalik v Zirovniško javno razsvetljavo, če ne bi imele te vasi turističnega značaja. Bližnji Bled, zraven pa še Prešernov rojstni kraj in obiski HC Moste privabljajo mnogo tujcev, ki so se verjetno prav tako čudili kot jaz gosti in neprodni temi na Zirovniških cestah.

Kaj ko bi se tega zavedel tudi občinski ljudski odbor.

Tudi na Jesenicah z razsvetljavo se vedno niso zadovoljni

V veliko zadovoljstvo Jeseničanov je zadnje čase zagorela električna luč na glavni cesti. Kljub temu pa z javno razsvetljavo na Jesenicah še vedno niso zadovoljni. Delavska in Obrtniška ulica še vedno nista razsvetljeni. V Delavski ulici je luč le pri garaži Jeseniške železarne, v Obrtniški pred Kadrovskim domom, gornji del obeh ulic pa je norazsvetljen, čeprav bi najbolj potreboval razsvetljavo zaradi železniškega prehoda.

K. M.

ALI JE TAK ODNOS DO DVOJE Z OTROCI SOCIALISTIČEN?

Do nedavnega sem stanovala z možem v tovarniški hiši na Javorniku, Mladinska ulica 8. Po moževi smrti sem takoj zaprosila za službo v Železarni, v njenju, da si bom tako laže obdržala stanovanje. Moje prošnje za sprejem v službo do danes še niso rešili. Dne 2. septembra t. l. pa sem na svojo veliko žalost prejela odločbo stanovniške komisije za preselitev. Zoper to odločbo sem se takoj pritožila, posebno še zaradi tega, ker mi je tudi stanovanjski referent tovariš Jože Praprotnik povedal, da je novo stanovanje zelo temno in vlažno in da je nevarnost, da bi postali otroci v njem škrofulozni. V skrbi za zdravje svojih 3 nedoletnih otrok, od katerih je eden že itak bolan na pljučih, sem se preselilv odločno uprla. Pa mi ni vse nič pomagalo. Sedanj stanovanjski referent tov. Antona Pogačnik mi je celo zabrusil v obraz, da ne bom več dolgo »krakala« v stanovanje. Kar je objubil, se je tudi zgodilo. Dobil sem temnejšo podobno stanovanje, v katerega so me z otroci nasilno preselili. Soliti je pomagal tudi tov. Jože Praprotnik, čeprav me je preje opozarjal na nehljeničnost novega stanovanja. Ko sem se proti takemu postopanju pritožila pri mestni stanovniški komisiji na Jesenicah in dodala, če sem to zaslužila zaradi svoje požrtvovalnosti med na-

rodnoosvobodilno borbo, so mi tam »pojasnili«, da se take zasluge danes ne upoštevajo več. Naj povem še to, da so mi pri prevozu zaradi neopazivosti pokvarili tudi precej pohištva.

simac Felicita, Jesenice, Gosposvetska 54

ZA PRAVILNO PISANJE KRAJEVNIH IMEN

Tovariš Simon Hudovernik s Poljšice pri Gorjah nam je poslal dopis, v katerem pravi med drugim:

Letos poleti sem se sešel v Radovni z 2 hrvatskima turistoma. Jezila sta se, da Slovanci ne znamo pravilno pisati svojih krajevnih imen. Tako na primer Sindikalni dom Železarne Jesenice ne stoji na Ravnah, ampak na Ravnéh (na Mežakih). Kraj na Mežakih se imenuje Ravne, medtem ko so Ravni v dolini Radovne. Zato pravimo, kadar mislimo na Ravni v Radovni, da smo na Ravnah, kadar pa mislimo Sindikalni dom na Mežakih, pravimo, da smo na Ravnéh. Če kdo misli, da nimam prav, pa naj pove!

POPLAVA BESED. DEJANJ PA NOBENIJI

Vprašanje, ali je na Trati pri Šk. Loki šola potrebna ali ne, se ne bi smelo več ponavljati. Od Sv. Duha, Virmaš, Trate in Starega dvora imajo otroci eno uro daleč in še dlje. Pozimi je ta pot za šolarje prava muka. Zato je šola na Trati nujno potrebna, vsaj prva dva razreda, da ne bi bilo treba 6 in 7 letnih otrokom gaziti snega. O šoli na Trati se govori v vseh omenjenih vaseh na vseh sestankih Fronte, AFŽ, Rdečega križa, pa tudi na zadnjih zborih volivcev se je o tem veliko razpravljalo. Zdi se pa, da je mestni občinski ljudski odbor gluh za želje prebivalcev. Volivci sicer prav dobro vemo, da občina mnogokaj gradi, vendar želimo, da bi pokazala tudi za gradnjo šole nekoliko več razumevanja. Naj bi novi ljudski odborniki nekoliko bolj prisluhli predlogom svojih volivcev in odprli osnovno šolo na Trati.

Osovnikar Milan

JESENICANI SE PRIPRAVLJAJO ZA PROSLAVO 29. NOVEMBRA

Na Jesenicah in okolici se pripravljajo z vso skrbnostjo na proslavo 29. novembra. Največji dogodek bo vsekakor pričetek obratovanja novih obratov jeseniške železarne. V tovarni bo ob tej priliki veliko zborovanje. Mesto pa pripravljajo veliko bakljado na predvečer praznika in kvaliteten kulturni spored. Na sam praznik bo v mestu Akademija TD Partizana, v Mestnem gledališču pa premiera »Operacije«. Na Javorniku bo ta dan žalna komemoracija in odkritje spomenika žrtvam fašizma.

TUDI 52-LETNI SNEDIC BO POSECAL TEČAJ

Ko so se prejšnji teden v Predvoru zbrali združniki, da izberejo svoje delegate za volitve v svet proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora v Kranju,

so sklenili, da se bo tam v kratkem pričel kmetijski tečaj, na katerem bi mladi kmečki naraščaj bogatili svoje strokovno znanje. Za tečaj, na katerem bodo predavali dobri strokovnjaki, ki jih v Kranju ni malo, se v kraju zelo zanimajo. Celo dvainpetdesetletni kmetovalec Snedic je povedal, da bo prav rad posecal tečaj, saj ni nikogar, ki ne bi bil potreben popolnejšega znanja.

KAJ OVIRA GRADNJO SPOMENIKA NA DOVJEM?

Zveza borcev Dovje-Mojstrana si je zadala častno nalogo, da postavi spomenik padlim borcem in talcem. Odločila se je, da bo spomenik stal pri skupnem grobu padlih. Tudi načrt spomenika je bil kmalu izdelan. Graditi so začeli nekako pred dvema meseci z namenom, da ga dograje do VI. kongresa ZKJ. V začetku je delo zadovoljivo napredovalo

Zamudnike vabimo

... naj poravnajo zakasnelo naročnino. Kdor odlaš s plačevanjem naročnine, škoduje samo sebi: časopisnemu podjetju onemogoča reden priliv gnetnih sredstev, ga s tem hromi in znižuje kvaliteto priobčnega čtiva. Če bi vsi naročniki redno poravnali naročnino, bi vam bil »Gorenjski glas« v večje veselje. Bil bi bolj pestro, bogato in zanimivo ogledalo vse Gorenjske, točnejši informator in zvestejši spremljevalec.

Tudi mi stremimo k temu. Prav zato opozarjamo vse zamudnike, naj poravnajo svoj dolg, sicer bomo prisiljeni, ustaviti nadaljnje pošiljanje.

Uprava »Gorenjskega glasa«

Težave reševalne postaje v Kranju

Nekoliko vrstic je potrebno posvetiti tudi kranjski reševalni postaji, ki je imela vsa ta leta velike težave s stari, izrabljenim avtomobilom in naročniki reševalnega avtomobila. Da bi delo reševalne postaje potekalo čim boljše, je potrebno opozoriti javnost na nekatere napake. V čem obstojajo?

Mnogokrat se dogaja, da naročnik reševalnega avtomobila ne ve niti točnega imena bolnika niti njegovega naslova. Dalje imamo ljudi, ki zahtevajo pomoč za nezavestnega »bolnika« ob cesti in ne ugotove, da gre za navadnega pijanca, ki jo običajno še pred prihodom avtomobila popiha. Nekateri kličejo reševalni avtomobil pod pretvezo, da je prevoz nujen. Zavedati se je treba, da mora imeti vsak bolnik poleg napotnice za sprejem v bolnico tudi nalog za prevoz z reševalnim avtomobilom, katerega izda zdravnik (izvzete so samo nesreče in močne krvavitve), po zadnjih predpisih pa še bolniški listek. Mnogi zahtevajo pomoč brez gornjih dokumentov z izgovorom, češ saj je član bolniške blagajne. Član bolniške blagajne ima samo to prednost, da mu ni treba plačati prevoza. Tudi niso redki primeri, da pride do trenja med domačini in šoferjem zaradi spremstva bolnika. Spremlstvo lahko dovolj le zdravnik v nujnih primerih.

Zakaj je vse to potrebno? Reševalna postaja ima dnevno povprečno pet voženj. Kako naj reševalna postaja ve, katerega bolnika mora prepeljati in ob katerem času? Lahko bi se zgodilo, da bi »nujni« prevoz takoj opravila, zares nujni pa bi moral čakati, kar je lahko usodno za bolnika. Prav zato je potrebno, da ima vsak bolnik nalog za prevoz, na katerem je označena nujnost prevoza.

Na tem mestu je treba pohvaliti tovariša Gorjanca, vodjo reševalne postaje, ki je uspel dobiti res kvalitetne šoferje ter vestne in trezne ljudi, ki se zavedajo svojega poklica. Prav tako je tudi njegova zasluga, da so kranjski reševalci med prvimi prejeli enotne uniforme reševalcev Slovenije.

K zaključku naj navedem še to, da ima reševalna postaja poleg stalnega osebja, ki je zelo požrtvovalno, tudi precej častnih članov — reševalcev, ki opravljajo z največjo vneemo in ljubeznijo do sočloveka nočno službo. Tudi njihova požrtvovalnost in ljubezen zaslužita priznanje.

P. S.

SLOVESNO RAZVITJE PRAPORA

V soboto zvečer so se zbrale v dvorani »Svobode« pri Jelenu na Jesenicah žene terena Sava in slovesno razvile svoj prapor. Slavnosti so prisostvovali za stopniki ljudske oblasti, Partije in Fronte ter godba »Svobode«. Tov. Pesjakova je v imenu jeseniških žena ponovno objubila, da se bodo žene, ki so med vojno in po vojni stale ramo ob rami z moškimi pri graditvi lepšega življenja, tudi vnaprej odločno borile za priznavanje vseh pravic, ki so si jih izbojevale v ljudski revoluciji. Če pri sedanjih izbiri kandidatov niso bile dovolj upoštevane, se bo to v prihodnje moralo popraviti.

Zenam in materam, ki so z razvitjem svojega prapora istočasno počastile tudi svoj IV. kongres v Ljubljani, so prišli čestitati tudi zastopniki jeseniških pionirjev, ki so objubili, da bodo s pridnim učenjem v šoli dokazali hvaležnost za trud svojih stršev in učiteljev.

In vse je kazalo, da bo spomenik dograjen ob pravem času. Toda kmalu je delo začelo pešati. Niso znali preskrbeti dovolj vrtnice živine in navdušiti za delo zadostnega števila ljudi. Spomenik čaka nedograjen.

K. F.

TRGOVSKO PODJETJE

„ZADRUŽNIK“ JESENICE

NUDI V SVOJIH POSLOVALNICAH NA JESENICAH, JAVORNIKU, BLEDU IN RADOVLJICI

KMETIJSKE PRIDELKE IN PROIZVODE NA DROBNO IN DEBELO

V
N
A
Š
I
H
S
P
E
C
I
A
L
N
I
H
POSLOVALNICAH

DELIKATESA, Jesenice, Gosposvetska c.

- likerji
- vino
- žganje
- konservirano sadje
- džem
- mesni izdelki
- narezki
- itd.

MESNICA, Titova cesta (Vergles)

MESNICA, Blejska cesta

sveže in prekajeno meso ter mesni izdelki vseh vrst.

KUPUJTE PRI NAS IN ZADOVOLJNI BOSTE!

Mestno tapetništvo JESENICE - Gosposvetska cesta št. 55

izdeluje

- KAVCE
- FOTELJE
- OTOMANE

in opravlja

VSA TAPETNIŠKA DELA IN POPRAVILA!

Naročanje: MESTNO TAPETNIŠTVO JESENICE, Gosposvetska 55, Jesenice, telefon: 314

Se priporočamo!

Postrežba solidna!

Cene zmerne!

Križem križem po Gorenjskem

NOVA KULTURNA USTANOVA NA JESENICAH

Razen stalne Ljudske univerze, ki ima redno vsak teden svoja predavanja, je bila ta mesec ustanovljena še Mladinska univerza Metalurške industrijske šole na Jesenicah. Prvo predavanje na tej univerzi je imel tov. Milan Kristan, ki je mladini govoril o svojih vtisih s VI. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije. Ta teden pa je bilo predavanje tov. Slavka Smoleja o »Cvetju in obrazih naših gorac«.

Nova mladinska univerza je nedvomno velika kulturna pridobitev za Jesenice in ji želimo največjih uspehov pri kulturnem oblikovanju našega mladega rodu.

IZ KAMNIKA

Roditeljski sestanki na kamniški gimnaziji so vedno bolj uspešni. Na kamniški gimnaziji sta bila dozdaj že dva roditeljska sestanka, eden v začetku šolskega leta, drugo pa po prvi redovalni konferenci. Oba sta bila zelo dobro obiskana, kar dokazuje, da se starši živahno zanimajo za šolske probleme in za napredek otrok v šoli. Zanimivo je, da so na prvem sestanku starši predlagali, da bodo sami zbrali potreben denar za beljenje šolskih učilnic, če se ne bo našel potreben kredit v ta namen. Medtem pa je mestna občina že zagoto-

vila potrebno vsoto in danes so vse učilnice že prepleškane.

Kulturna razgibanost v Kamniku je v zadnjem času precej velika. To soboto in nedeljo nastopata kar dve gledališki družini. V dvorani podjetja Kamnik bodo sedmošolci kamniške gimnazije uprizorili »Hamleta«, v sindikalnem domu na Perovem pa bo prikazal dramski odsek Titana Nušičevo komedijo »Dr.«.

Nesreča. Voznik »Podjetja Kamnik« Anton Križman je peljal iz Kamniške Bistrice težko naložen voz drv. Ko se je ognil nasproti prihajajočemu avtomobilu, je zavozil na spolzka tla. Voz se je prevrnil in ga pokopal pod seboj, tako da je bil na mestu mrtev.

Umrl je delavec, ki je delal v Titanu skupno z maršalom Titom. V Kamniku je v starosti 62 let umrl Valter Tvrđi, upokojeni kovinarski delavec, ki je leta 1911 v tovarni Titan delal skupaj v istem oddelku z mladim Josipom Brozom. Ko so se po opustitvi tovarne pri slovesu tovariši fotografirali, je Tvrđi odpotoval na Češko in nato v Sarajevo, kjer je delal 36 let. Pred poldrugim letom se je vrnil v Kamnik in prinesel s seboj tudi sliko iz leta 1911. Povečano kopijo te slike so delegati »Titana« letos za 60-letnico izročili maršalu Titu, ki je bil vidno vesel tega mladostnega spomina. Valter Tvrđi se je še v maju udeležil odkritja spominske plošče v tovarni Ti-

JARSE

Nenavadna nesreča se je pripetila na postaji v Jaršah. Ko so nakladali tovorni vagon na prvem tiru, se je pri obračanju voza nagnilo oje proti drugemu tiru, po katerem je pravkar prihajal potniški vlak iz Kamnika. Oje voza je udarilo ob vagon v višini okna in razbilo več okenskih šip. Razbitina stekla je ranila poleg okna sedečo učenko kamniške gimnazije Hribarjevo po čelu tako hudo, da so jo morali z rešilnim avtomobilom odpeljati v bolnišnico.

tan, v jeseni pa je zbolel in zdaj podleže zavratni bolezni. Na zadnji poti ga je spremljalo delavski kolektiv Titana, ob odprtem grobu pa se je poslovil od njegovega predsednika delavskega sveta tov. Filip Novak.

Kamnik je dobil novo kavarno. V spodnjih prostorih bivše Čitalnice je bila v soboto odprta velika moderna kavarna, ki je zelo okusno urejena in opremljena z izdelki domačih tovarn. Pohištvo je dobavila tovarna upognjenega pohištva na Duplici, fotelji pa so prevlečeni z usnjem iz kamniške tovarne usnja. Zelo lep je tudi kamn z reliefnim motivom po zamisli prof. Leona Homarja, ki ga je izdelala keramično-kemična industrija v Kamniku. V gornjih prostorih je plesna dvorana.

Trgovsko podjetje

Znižane cene!

IZBIRA

NA BLEDU

Ste nas obiskali v naši poslovalnici v Park hotelu?

TEDENSKA KRONIKA

Zdravniška služba

Od 22. do 29. novembra ima nedeljsko in nočno zdravniško službo pri okrajnem Svetu ja zdravstvo dr. Blaga Kramberger, tel. 218 — Kranj, Poljska pot (blivša Obutev). Obiski na dom naj se javijo najkasneje do 18. ure zvečer. Po tej uri bo zdravnica obiskovala le bolnike s težjimi poškodbami in močnimi krvavitvami.

Dežurna zdravniška služba na območju ljudskega odbora mestne občine Jesenice od 21. do 28. novembra 1952 dr. Avgust Tancar. Obiski na dom naj se javijo najkasneje do 18. ure zvečer. Po tej uri bo zdravnik obiskoval le bolnike s težjimi poškodbami in močnimi krvavitvami.

Gledališče

PRESERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
Petek, 21. novembra ob 20. uri Pavel Golia: »Sneguljica« — red D in izven.
Nedelja, 23. novembra ob 16. uri Bratko Kreft: »Krajski komedijanti« — Izven za podeželje.

Torek, 25. novembra ob 16. uri Pavel Golia »Sneguljica« — Red Tiskanina — zaključeno.

Četrtek, 27. novembra ob 18. uri Pavel Golia: »Sneguljica« — Red Inteks — zaključena predstava.

Kino

Kino Storžič: do 23. novembra angleški film »Mala balerina«. V nedeljo, 23. XI. matineja: ob 8.30 »Mala balerina«, ob 14. uri »Tarzan med lovci«.

Kino Svoboda: od 21. do 23. francoski film »Varuj se plavalask«. V nedeljo matineja: ob 8.30 »Tarzan med lovci«, ob 10. uri »Mala balerina«.

Kino Zadrutnik: od 21. do 23. XI. ameriški film »Tarzan med lovci«. V nedeljo matineja: ob 8.30 »Dunajske melodije«, ob 10. uri »Tarzan med lovci«.

Mestni kino Jesenice: do 23. ameriški film »Človek z divjega zapada«; 24. do 27. amer. film »Preplah na ulicah«.

Kino Koroška Bela: 21. do 23. amer. film »Oklahoma Kid«.

Mestni kino Škofja Loka: 21. do 23. ameriški film »Winchester 73«.

Mestni kino Kamnik: 25. do 27. film »Molk je zlato«.

Mestni kino Domžale: 26. in 27. amer. film »Winchester 73«.

Novo družine

V Kranju so se 15. novembra poročili: Janez Zupan, Gorenje in Marija Hudočnik, Primsko; Dane Bučkovič in Marija Jagodič, Kranj; Vincencij Šubic in Zofija Bajt, Kranj; Janez Milač, Luče in Angela Volčič, Bitnje; Vladimir Škornik, Maribor in Francka Kokalj, Kranj; Jakob Fabjan, Kranj in Julija Pogorelec, Orehek; Andrej Pavlovič in Ana Jeraša, Kranj; Jožef Dolžan, Tenetiše in Marija Dolmovič, Kranj; Jože Triler, Jezersko in Ana Pesjak, Vošče-Radovljica. — Čestitamo!

ČESTITKA

20. novembra sta praznovala dvajsetletnico zakonskega življenja vzgladna Primskovljana Janez in Ivanka Štular. K lepemu jubileju čestitajo in želijo še dolgo srečno družinsko življenje družini Pavšič, Avbelj, Sušnik, Fende, Vidic in Telatko; Kranj-Ljubljana.

Obiščite nas in zadovoljni boste! Nudimo vam veliko zalogo volnenega blaga, konfekcije in trikotaže po konkurenčnih cenah.

V dneh od 20. novembra do 31. decembra 1952 organizira podjetje »Izbira« poslovalnica Park hotel na BLEDU

VELIKI TRGOVSKI SEJEM

Vsak, ki kupi v vrednosti nad 1000 din pri »IZBIRI« na Bledu dobi nagradni kupon in s tem pravico sodelovanja pri nagradnem žrebanju, ki bo določil sledeče nagrade:

radioaparati v vrednosti	38.000 din
kuhalnik v vrednosti	15.000 din
dve prešiti odeji	11.000 din
garnitura kuhinjske posode	8.000 din
štof za moško obleko	7.800 din

In poleg teh še 34 drugih koristnih in vrednih dobitev.

Oglejte si dobitke v izložbenih oknih »Izbire«, Bled

Objave

Kegljaški center Kranj priredi v nedeljo, 23. novembra 1952 ob 8. uri zjutraj na keglišču tovarne Inteks v Kranju, tekmovanje v počastitev »Dneva republike«. Na tekmovanje

revija kegljačev Slovenije sodelujejo reprezentance kegljaških centrov Ljubljana, Maribor, Rakek in Kranj.

Tekmuje se v disciplini 100 lučajev v mednarodnem slogu. Prvoplasirana ekipa prejme prehodni pokal, katerega poklanja KC Kranj, in si pridobi naslov prvaka pokrajinskega tekmovanja za leto 1952. Tekmovanje bo od 8. do 17. ure. Kegljaški center Kranj vabi prijatelje kegljaškega športa, da si kvalitetna tekmovanja ogledajo.

Lastnik in izdajatelj OOOF Radovljica, Kranj in Ljubljana-okolica. / Urejuje uredniški odbor. / Odgovorni urednik Dušan Baudek. / Naslov uredništva in uprave: Kranj, Savski breg 2/I. / Telefon št. 475. / Izhaja vsako soboto / Ček. rač. 624-90200-7. / Tiska Gorenjska tiskarna, Kranj. / Celoletna naročnina znaša 300.— din, polletna 150.— din, četrletna 75.— din, mesečna 26.— din, posamezna številka 6.— din.

Zanimivosti

ČOLN ZA REŠEVANJE Z AVTOMATSKIM PILOTOM

Daleč na morju kroži nad ljudmi, ki so doživeli letalsko ali ladijsko nesrečo in jih drže na morskem gladnem rešilni posovi, letalo. Naenkrat letalo odvrže velik čoln za reševanje, v obliki velikanske cigare, padalo se odpre in varno spušča čoln. Čim se dotakne vode, se zgodi majhen čudež. Padalo in ravnovesne naprave za spuščanje majhna eksplozivna odvrže, poklop, ki je ščitil propeler in os se odpre, motor začne delati, menjalec se vključi in čoln zaplava. Kam? Točno v smeri proti ponesrečencem od enega do drugega in vsak se lahko povzpne v čoln po stopnicah, ki so spuščene v morje ob strani čolna. In če se rešeni ljudje ne čutijo dovolj močne in sposobne, da bi sami upravljali s čolnom, jih čoln sam odpelje do prvega pristanišča ali sigurnega mesta. Z letala namreč, ki je odvrzel čoln in kroži nad mestom nesreče, čoln opravljajo preko radijskih valov in ta posluša kakor robot.

Čoln je težak okrog 1.600 kg in lahko nosi 15 ljudi. Na čolnu je hrane in ostalih potrebščin za 15 dni in goriva za pot dolgo do 1300 km. Opremljen je z sprejemnim in oddajnim radiom, z aparatom za distiliranje morske vode v pitno in s platneno streho, ki ščiti pred soncem, v primeru viharja pa se tudi lahko vodotesno z vseh strani zapre.

Mali oglasi

Prodaj kravo, staro 4 leta, brejo. — Kati Zaplotnik, Križe 11.

Prodaj korenje in peso. Naslov v upravi lista.

Sprejemno vajenca za vrtnarsko obrt. Nastop takoj. — Mestna vrtnarija, Radovljica.

Na kranjski pošti je izgubljena denarnica z dokumenti. Opaženi najditelj naj jo vrne Stern Mariji, Cesta na Rupo 26.

V soboto, 15. novembra se je izgubila od garaže do pošte v Škofji Loki siva odeja z rjavimi rožami. Pošten najditelj naj jo vrne proti nagradi v garaži rešilne postaje v Škofji Loki.

Trgovski inventar, malo rabljen, ugodno prodaj. Naslov v upravi lista pod šifro »Gorenjsko«.

Službe — vajenci! Iščem vajenca za tesarsko stroko. Bugar Mihael, Hraše 4 p. Smlednik.

Prodaj krmlino peso in korenje. Stražišče 143.

Glasujmo za srečnejšo bodočnost!

Industrija pletenin, rokavic in konfekcije
Kranj

IZDELUJE VSE VRSTE VOLNENIH PLETENIN, KVALITETNE SRAJCE IN TRIKO ROKAVICE. PRI NABAVI ZAHTEVAJTE NAŠE IZDELKE IN ZADOVOLJNI BOSTE!

Trgovsko podjetje JESENICE

„Vino - Gorenjka“

Na zalogi imamo vse vrste vina, žganih, alkoholnih in brezalkoholnih pijač.

Postrežba točna in solidna!